

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ LIPTOVSKÉJ KNIŽNICE GAŠPARA FEJÉRPATAKY – BELOPOTOCKÉHO V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI ZA ROK 2020

I. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Úlohy a miesto kultúrnej organizácie v národnom systéme kultúrnych organizácií

1.1. Poslanie kultúrnej organizácie a jej funkcie

Liptovská knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši (ďalej len Liptovská knižnica GFB) je regionálna kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia, ktorej hlavným poslaním je budovať a uchovávať univerzálny knižničný fond bez ohľadu na nosič informácií, poskytovať používateľom knižnično-informačné služby a zabezpečovať všeobecný a neobmedzený prístup občanov k informáciám. Plnú funkciu verejnej mestskej knižnice pre mesto Liptovský Mikuláš a regionálnej knižnice pre územie okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok (región Liptov). Naplňa ciele stanovené v rámci národného knižničného systému a plní úlohy, ktoré vyplývajú zo strategických dokumentov a zákonov.

Liptovská knižnica GFB patrí do siete verejných regionálnych knižníc, ktorých zriaďovateľom je Žilinský samosprávny kraj.

1.2. Plnenie prioritných úloh v roku 2020

Liptovská knižnica GFB v roku 2020 svojou činnosťou zastávala pevné miesto v spoločnosti i komunite regiónu v oblasti kultúry, vzdelávania a poskytovania informácií v zmysle svojej Zriaďovacej listiny, Plánu činnosti na rok 2020, ako aj zo Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020. V rámci svojich možností reagovala na nové informačné potreby verejnosti a svojho konkrétneho používateľského zázemia najmä šírkou a kvalitou poskytovaných knižnično-informačných služieb ako finálneho produktu.

Knižnica sa aktívne zapájala do aktivít v rámci Roku slovenského divadla, keďže prvé slovenské divadlo je spojené s osobnosťou Gašpara Fejérpataky-Belopotockého, zakladateľa 1. verejnej knižnice na Slovensku v Liptovskom Sv. Mikuláši v r. 1829.

Prioritou, aj keď nechcenou a nečakanou, bola od marca 2020 aj pandémia koronavírusu Covid-19. V súvislosti s týmto faktom a príslušnými vládnymi nariadeniami musela knižnica riešiť

prevádzku knižnice (uzavretie pre verejnosť, obmedzený režim), pandemické opatrenia (R – O – R), dezinfekciu, karanténu a pod.

V priebehu roka sme spracovali Marketingový plán, Etický kódex knižnice, Pravidlá návštevníkov knižničného parčíka, Pandemický plán a aktualizovali či vypracovali nové interné smernice. V súvislosti s pandemiou koronavírusu a po prerokovaní s odborovou organizáciou sme stanovili pravidlá práce pri home office, prekážok na strane zamestnávateľa (80%). Tiež bolo nutné identifikovať a vyčíslieť výpadok príjmov a nastaviť úsporné opatrenia.

V júli 2020 sa konalo výberové konanie na funkciu riaditeľa knižnice, v septembri zastupiteľstvo ŽSK do tejto funkcie potvrdilo opätovne Mgr. Marcelu Feriančekovú.

Formovanie informačných potrieb, podpora informačnej gramotnosti, riadenie a rozvoj ľudských zdrojov:

Aj v roku 2020 venovala Liptovská knižnica GFB veľkú pozornosť formovaniu informačných potrieb v interakcii s potrebami verejnosti a to najmä podpore informačnej gramotnosti organizáciou tradičných aktivít: Kniha Liptova 2019, Krídla Ivana Laučíka – literárna súťaž začínajúcich autorov, Maturita v knižnici, Týždeň slovenských knižníc, Svetový deň poézie, Pocta Belopotockému, besedy so spisovateľmi, autorské čítania a prezentácie osobností slovenskej literatúry prostredníctvom projektu Knižnica je tá správna adresa, ale aj každodennými aktivitami pre všetky vekové a sociálne kategórie používateľov. Knižnica v regióne funguje ako prirodzené komunitné stredisko pre profesionálnych aj amatérskych literárnych tvorcov, k čomu významne prispieva aj činnosť Literárneho klubu a vydávanie časopisu Krjela. Knižnica dlhodobo spolupracuje aj s Liptovským esperantským klubom, v minulom roku sme mali plán spoluprácu zintenzívniť, čo sa celkom nepodarilo, ale podarilo sa vyčleniť samostatnú „knižnicu literatúry v esperantskom jazyku a o esperante“. Žiaľ, do týchto aktivít knižnice negatívnym spôsobom zasiahla pandémia koronavírusu, kedy bola činnosť knižníc obmedzená a obmedzené resp. na istý čas úplne zakázané bolo organizovanie podujatí pre verejnosť, preto sme nemohli realizovať všetky plánované podujatia a aktivity.

Mnoho aktivít sa uskutočnilo s podporou Fondu na podporu umenia: Knižnica je tá správna adresa, Knižnica – kniha - človek. Žiaci, študenti a pedagógovia využili aj možnosť registrovať sa, resp. obnoviť si členstvo v knižnici prostredníctvom kultúrnych poukazov (MK SR). V r. 2020 sme boli mimoriadne úspešní v získavaní kultúrnych poukazov (3 064 ks), keďže knižnice v rámci výnimky boli pre verejnosť otvorené aj keď boli ostatné kultúrne inštitúcie pre verejnosť zatvorené a kultúrne podujatia sa nekonali.

Na zvýšenie efektivity knižnično-informačných služieb verejnosti sme zakúpili koncom roka z finančných prostriedkov za kultúrne poukazy dve multifunkčné zariadenie – tlačiareň + farebná kopírka + skener, televízor a DVD prehrávač.

Dôraz sme kládli aj na propagáciu knižnice, jej výročia a činnosti, či už na vlastnej webovej stránke, FB-profile, Centrálnom katalógu podujatí mesta Liptovský Mikuláš, ale aj na stránkach regionálnych periodík, web-stránky ŽSK a záujem o dianie v knižnici mali aj rozhlas, najmä Rádio Regina Stred a televízia. Čitateľov a návštevníkov knižnice sme o pripravovaných podujatiach a novinkách informovali priamo v priestoroch knižnice a tiež prostredníctvom e-mailov.

Kvalitné knižnično-informačné služby môžu poskytovať len odborne zdatní pracovníci knižnice a na ich vzdelávanie kládla knižnica veľký dôraz. Personálne zmeny sme v roku 2020 nezaznamenali.

Pri knižnici pracuje aj Základná odborová organizácia s ktorou má knižnica uzatvorenú Kolektívnu zmluvu.

Rok 2020 bol aj rokom častých a dlhodobých práceneschopností a OČR najmä z dôvodu pandémie COVID-19 a teda aj zvýšeného zaťaženia pracovníkov a vyššej kumulácie pracovných činností s dôrazom na knižnično-informačné služby.

Budovanie, trvalé uchovanie, rozvoj a ochrana knižnično-informačných fondov:

Liptovská knižnica GFB je povinná budovať, získavať, evidovať, odborne spracovávať, organizovať a ochraňovať univerzálny knižničný fond v súčinnosti s požiadavkami čitateľského zázemia, ale dôraz kladie na regionálny knižničný fond, na budovanie regionálnych bibliografických i faktografických databáz.

Základom je priebežný a premyslený nákup, resp. iné získavanie, kníh, periodík a iných typov dokumentov. To sa dialo s príspevím finančnej účelovej dotácie ŽSK, vlastných zdrojov knižnice, dotácie Fondu na podporu umenia – projekt Knižnica – kniha -človek a dotácie Mesta Liptovský Mikuláš. Dobrú spoluprácu máme s kultúrnymi a vzdelávacími inštitúciami na území mesta a regiónu aj obecnými úradmi, vďaka čomu knižnica získava mnoho cenných dokumentov regionálneho charakteru. Prínosom pre akvizičnú politiku knižnice je aj súťaž Kniha Liptova.

Knižničný fond je okrem dokumentov na úseku regionálnych dokumentov a príručných knižníc vo voľnom výbere.

Dokumenty knižničného fondu sú spracovávané v systéme Clavius, ktorý je každoročne updatovaný.

Dôležitá je aj ochrana knižničného fondu. Všetky priestory knižnice sú chránené EZS s napojením na PCO Polície SR a kamerovým systémom.

Optimalizácia a rozvoj knižnično-informačných služieb:

Liptovská knižnica GFB poskytuje knižnično-informačné služby v účelovej budove knižnice na Štúrovej ul. č. 56 (majetok ŽSK, správca LK GFB), kde sa nachádza úsek beletrie pre dospelých, úsek literatúry pre deti, multimediálny úsek (čítareň + hudobné dokumenty + verejný internet), riaditeľstvo, ekonomika, metodika, spracovanie knižničných fondov, knižnično-informačný servis, sklady, depozity a knihárska dielňa. V NKP Čierny orol na ul. 1. mája v Liptovskom Mikuláši (majetok ŽSK, správca Liptovské múzeum v Ružomberku) má knižnica priestory vo výpožičke a nachádza sa tam úsek náučnej literatúry, úsek regionálnych dokumentov so študovňou a úsek dokumentov pre nevidiacich a slabozrakých. Na Základnej škole Janka Kráľa na najväčšom sídlisku Liptovského Mikuláša Podbrezinách má knižnica pobočku pre deti, ktorú užívame bezplatne. Priestory a energie dodáva ZŠ, knižnica dodáva pracovníka a knižničný fond.

Zhodnotenie kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov činnosti Liptovskej knižnice GFB je podrobne rozpracované v časti Odborná činnosť knižnice.

Pandémia koronavírusu zasiahla aj oblasť služieb pre verejnosť, kedy sme museli pristúpiť k určitým opatreniam a obmedzeniam: regulovaný počet návštevníkov v priestore, dezinfekcia rúk, prekrytie dýchacích ciest, knihy v karanténe, zvýšená hygiena a dezinfekcia priestorov, plastové kryty na výpožičných pultoch, dôraz na služby odloženie knihy a rezervácia dokumentu. Regulované bolo posielanie upomienok. Množstvo aktivít sa presunulo do online priestoru.

V priebehu 2. polroka sme spolu s Odborom kultúry ŽSK, Mestom Liptovský Mikuláš a Základnou školou Janka Kráľa na sídlisku Podbreziny riešili otázku ďalšieho pôsobenia pobočky, kedy OK ŽSK zastáva názor, že pobočka by mala byť finančne sanovaná mestom, resp. by mala prejsť pod správu mesta, keďže poskytuje služby obyvateľom mesta. Do konca roka 2020 tento problém vyriešený nebol.

1.3. Sieť verejných knižníc v regióne

Sieť verejných knižníc v regióne Liptov tvorí jedna regionálna verejná knižnica – Liptovská knižnica GFB v Liptovskom Mikuláši (zriaďovateľ ŽSK), 2 mestské knižnice – Mestská knižnica Liptovský Hrádok a Mestská knižnica Ružomberok. Obecné úrady zriaďujú a prevádzkujú 68 obecných knižníc.

V okrese Liptovský Mikuláš tvorí sieť verejných knižníc 1 verejná regionálna knižnica – Liptovská knižnica GFB, 1 mestská knižnica – Liptovský Hrádok a 48 neprofesionálnych obecných knižníc.

V okrese Ružomberok sieť verejných knižníc tvorí 1 mestská knižnica – Ružomberok a 23 neprofesionálnych obecných knižníc.

1.4. Potenciálne používateľské zázemie

K 31.12.2020 žilo v regióne Liptov 128 743 obyvateľov.

V okrese Liptovský Mikuláš žije 72 143 obyvateľov, počet školopovinných detí je 5 873.

V meste Liptovský Mikuláš žije 30 915 obyvateľov, z toho 3 003 školopovinných detí.

V okrese Ružomberok žije 56 600 obyvateľov, školopovinných detí je 4 781.

V meste Ružomberok žije 26 479 obyvateľov a z toho je 2 743 školopovinných detí.

Mesto Liptovský Mikuláš, sídlo Liptovskej knižnice GFB, je hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom regiónu. Má bohaté historické a kultúrne tradície. V regióne nájdeme aj napriek stále nepriaznivému demografickému vývoju pomerne veľký kultúrno-vzdelávací potenciál podobe materských škôl, základných škôl, stredných škôl, vysokých škôl a tiež špeciálnych škôl. V Liptovskom Mikuláši je 1 vysoká škola – Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika, 8 stredných škôl a 9 základných škôl. V Liptovskom Hrádku sú 3 stredné školy, v Ružomberku 1 vysoká škola – Katolícka univerzita a 8 stredných škôl.

Ďalším potenciálnym zdrojom je cestovný ruch so svojimi požiadavkami najmä na informačné a doplnkové služby knižnice.

2. Vzájomná koordinácia a kooperácia

Liptovská knižnica GFB spolupracuje v rámci regiónu s týmito kultúrnymi a vzdelávacími organizáciami:

Liptovské kultúrne stredisko Liptovský Mikuláš, Liptovská galéria P. M. Bohúňa Liptovský Mikuláš, Liptovské múzeum Ružomberok, Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva Liptovský Mikuláš, Múzeum Janka Kráľa Liptovský Mikuláš, Dom kultúry Liptovský Mikuláš, Mestská knižnica Ružomberok, Mestská knižnica Liptovský Hrádok, Miestny odbor Matice slovenskej a Dom Matice slovenskej v Liptovskom Mikuláši, Mesto Liptovský Mikuláš, obecné knižnice Liptova, základné, stredné a vysoké školy regiónu, Spolok Martina Rázusa, Spolok Pavla Straussa, ECAV. Po odbornej línii spolupracujeme aj s verejnými regionálnymi

knižnicami Žilinského regiónu, Slovenskou národnou knižnicou v Martine, Slovenskou knižnicou pre nevidiacich v Levoči, Spolkom slovenských knihovníkov a Asociáciou slovenských knižníc. Bližšie viď *prílohy 1 a 2*.

3. Riadiaca a kontrolná činnosť

3.1. Výsledky vnútornej kontrolnej činnosti

V roku 2020 sa uskutočnili kontroly dochádzky – priebežne riaditeľkou knižnice a vedúcimi organizačných zložiek – závažné nedostatky zistené neboli.

Priebežne sa kontrolovala bezpečnosť pri práci, protipožiarna ochrana, stav rebríkov a regálov a tiež požitie alkoholu a iných návykových látok u zamestnancov knižnice.

Štvrťročne bola vykonávaná kontrola centrálnej pokladne aj čiastkových pokladní na jednotlivých úsekoch knižnice, nedostatky zistené neboli.

Priebežne bola vykonávaná finančná kontrola.

3.2. Výsledky kontrolnej činnosti kontrolných orgánov

Od októbra do decembra 2020 sa v knižnici uskutočnila kontrola Útvoru hlavného kontrolóra ŽSK, zameraná na účtovníctvo, zmluvy, zverejňovanie, verejné obstarávanie a majetok. Zistené nedostatky neboli závažného charakteru a už boli odstránené, resp. sa postupuje podľa pokynov kontroly.

V máji 2020 podmienky znovuoťvorenia knižnice po prvej vlne pandémie COVID-19 boli skontrolovať pracovníčky Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Liptovskom Mikuláši. Nedostatky zistené neboli, vyjadrená bola mimoriadna spokojnosť s realizovanými opatreniami.

Pravidelná kontrola pracovnej zdravotnej služby Team Prevent Santé sa z dôvodu pandémie neuskutočnila.

4. Návštevnosť, výkony a náklady na pracoviská knižnice

Príloha č. 3

5. Otváracie hodiny pre verejnosť a výška registračného poplatku

5.1. Otváracie hodiny centrálneho objektu

pondelok: 10:00 – 18:00

utorok – piatok: 9:00 – 18:00

sobota: 8:00 – 12:00

5.2. Otváracie hodiny pobočky a dislokovaného pracoviska

Úsek náučnej a regionálnej literatúry:

pondelok: 10:00 – 18:00

utorok – piatok: 9:00 – 18:00

sobota: 8:00 – 12:00

Pobočka knižnice na Základnej škole Janka Kráľa Liptovský Mikuláš – Podbreziny:

pondelok – piatok: 8:00 – 16:00

sobota: zatvorené

5.3. Týždenný výpožičný čas

Týždenný výpožičný čas je 48 hodín.

5.4. Výška registračného poplatku

V Liptovskej knižnici GFB sa platí členský registračný poplatok jedenkrát ročne na obdobie 365 dní. Výška členského registračného poplatku je diferencovaná podľa veku používateľa nasledovne:

Deti do 6 rokov:	bezplatne
Deti a mládež do 15 rokov:	2,00 €
Študenti denného štúdia do 25 rokov:	3,00 €
Dospelí do 65 rokov:	5,00 €
Seniori od 66 do 75 rokov a ZŤP:	2,00 €
Seniori nad 75 rokov a ZŤP-S:	bezplatne
Majstri ÚĽUV-u:	bezplatne
Vojnoví veteráni:	2,00 €
Neregistrovaní používatelia s právom jednoduchého prezenčného vypožičiavania:	0,50 €
Rodinný preukaz – 1. člen rodiny:	5,00 €
2. člen rodiny:	1,00 €
dieťa 6 -15 rokov:	1,00 €

5.5. Poskytované zľavy

Ako vyplýva z horeuvedeného prehľadu, od platenia členského registračného poplatku sú oslobodení používatelia starší ako 75 rokov, používatelia, ktorí sú držiteľmi preukazu ŤZP a ZŤP-S majstri ÚĽUV- u s registračnou kartou a deti do 6 rokov veku. Žiakov prvých resp. druhých ročníkov základných škôl zapisujem do knižnice počas tzv. slávnostných zápisov. Tento prvý zápis je bezplatný. Zľavy sú poskytované aj vojnovým veteránom po predložení príslušného preukazu. Počas pandémie koronavírusu bola služba odloženie knihy poskytovaná bezplatne.

5.6. Využitie kultúrnych poukazov

Príloha č. 4

V roku 2020 sme v knižnici vyzbierali 3 064 kultúrnych poukazov. Za finančné prostriedky získané za kultúrne poukazy sme zakúpili 2 vysokovýkonné a úsporné multifunkčné tlačiarne, televízor s DVD prehrávačom a materiál na tvorivé dielne pre deti.

5.7. Zmeny v otváracích hodinách a v registračných poplatkoch v roku 2020

V roku 2020 nedošlo k zmene otváracích hodín.

K úprave registračných poplatkov sme pristúpili od 1.9.2020.

6. Projektová činnosť kultúrnej organizácie, granty, nadácie

Príloha č. 5

6.1. Sponzorské príspevky, fundraising

Mesto Liptovský Mikuláš poskytlo Liptovskej knižnici GFB v roku 2020 príspevok na nákup nových kníh vo výške 2 000,00 €, z rozpočtu mesta 700,00 € na literárnu súťaž Krídla Ivana Laučíka.

7. Účasť pracovníkov a riaditeľa na odborných podujatiach, školeniach, seminároch, zahraničných služobných cestách

<i>Dátum</i>	<i>Názov podujatia</i>	<i>Miesto konania</i>	<i>Účastníci</i>
13.1.2020	Porada pracovníkov knižnice	LK GFB LM	Všetci pracovníci
30.1.2020	Výbor KP SSKK	TK Martin	Feriančeková, Ferianček
30.1.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Podtúreň	Droppová K.
7.2.2020	Mesto kultúry	LG PMB LM	Feriančeková
7.2.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Závažná Poruba	Droppová K.
10.2.2020	Školenie BOZP a PO	LK GFB LM	Všetci pracovníci
19.2.2020	VZ SAK	SNK Martin	Feriančeková, Ferianček
26.2.2020	Porada bibliografov Žilinského kraja	TK Martin	Salajová, Vrbenská
2.3.2020	Slávnostné otvorenie TSK	Zvolen	Feriančeková, Ferianček
2.3.2020	Porada bibliografov	Martin	Salajová
6.3.2020	Porada riaditeľov knižníc	ŽSK Žilina	Feriančeková
6.3.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Beňadiková	Droppová K.
11.3.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Beňadiková	Droppová K.
16.3.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Partizánska Ľupča	Droppová K.
1.4.2020	Porada vedenia knižnice	LK GFB LM	Vedúci pracovníci
2.4.2020	Porada pracovníkov knižnice + odborová schôdza	LK GFB LM	Všetci pracovníci
24.4.2020	Porada riaditeľov kultúrnych organizácií ŽSK	Považské múzeum Budatín	Feriančeková, Ferianček
28.4.2020	Porada pracovníkov knižnice + odborová schôdza	LK GFB LM	Všetci pracovníci

12.5.2020	Komisia kultúry ŽSK	ŽSK Žilina	Feriančeková
12.5.2020	Porada riaditeľov knižníc	OK ŽSK	Feriančeková
22.6.2020	Porada pracovníkov knižnice + Výročná odborová schôdza	LK GFB LM	Všetci pracovníci
25.6.2020	Porota KIL	LK GFB LM	Kubányová
26.6.2020	Porada riaditeľov kultúrnych organizácií ŽSK	Bábkové divadlo Žilina	Feriančeková, Ferianček
30.6.2020	Konzultácie k rozpočtu + slávnostné otvorenie zrekonštruovaných priestorov KK Žilina	OK ŽSK, Krajská knižnica Žilina	Feriančeková, Sokolová, Ferianček
1.7.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Važec, Jamník	Dropová K.
7.7.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Partizánska Ľupča	Dropová K.
8.7.2020	Výberové konanie	ŽSK Žilina	Feriančeková
30.7.2020	Názvoslovná komisia Mesta LM	MsÚ LM	Feriančeková
7.9.2020	Porada pracovníkov knižnice	LK GFB LM	Všetci pracovníci
28.9.2020	Porada o pobočke knižnice	MsÚ LM	Feriančeková, Hromada, Blcháč
29.9.2020	Slávnostné otvorenie zrekonštruovanej pobočky TK Martin - Sever	TK Martin	Feriančeková, Ferianček
9.10.2020	Porada s primátorom LM	MsÚ LM	Feriančeková
12.10.2020	Porada pracovníkov knižnice	LK GFB LM	Všetci pracovníci
26.10.2020	Odborová schôdza – voľba nového výboru	LK GFB LM	Všetci pracovníci
2.11.2020	Porada pracovníkov knižnice	LK GFB LM	Všetci pracovníci
1.12.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Liptovský Ján	Dropová K.
2.12.2020	Webinár Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius	On-line	Salajová, Vrbenská, Jendrušáková, Pačajová
9.12.2020	Ukončenie kontroly + odvoz nábytku	ÚHK ŽSK, ŽSK Žilina	Feriančeková, Sokolová, Ferianček
11.12.2020	Koncoročná porada riaditeľov kultúrnych organizácií ŽSK	Oravské múzeum Oravský Podzámok	Feriančeková, Ferianček
18.12.2020	Metodická návšteva	Obecná knižnica Liptovský Ján	Dropová K.
	Online podujatia		
September 2020	Funkčný dizajn a moderná architektúra knižníc		Feriančeková
9.10.2020	Najlepšie knihy pre deti 2019		Jančušková
Október 2020	SMART koncepcia kultúry ŽSK		Feriančeková
Október 2020	Múzejníctvo Liptova		Feriančeková
November 2020	Projektový manažment		Feriančeková
15.10.2020	Benchmarking verejných knižníc 2020		Dropová K.
25.11. 2020	Etiketa v knižnici		Feriančeková, Kubányová, Moravčíková
November 2020	Výbor Spolku slovenských knihovníkov a knižníc		Feriančeková
2.12.2020	Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius		Salajová, Jendrušáková, Pačajová, Moravčíková
December 2020	Výbor Spolku slovenských knihovníkov a knižníc		Feriančeková
December 2020	Sociálna komunikácia na pracovisku a pozitívne myslenie		Feriančeková

8. Public relation

8.1. Odborná publikačná činnosť pracovníkov knižnice

Vyberte si Knihu Liptova 2019 / In: Liptovské noviny – MY, 2020, č. 11 (17.3.2020), s. 6-9. Zoznam nominovaných kníh s fotkou obálky a anotáciou.

Kniha Liptova 2019 / In: Mikuláš : mesačník pre obyvateľov mesta Liptovský Mikuláš. – Roč. 25, č. február (2020), s. 10.

Kniha Liptova 2019 / nominované tituly, ktoré bojujú o titul v čitateľskej ankete Kniha Liptova 2019. Hlasovanie prebieha do 9. apríla 2020 / In: Spoločník. – Roč. 19, 2020, č. 6, s. 20-21.

Nové priestory pre detských čitateľov / In: ZAKraj. – Roč. 2, č. 1, s. 27.

Po akej knihe siahnuť? Knižnica odporúča / In: Liptovské noviny – MY. Roč. 71, 2020, č. 20 (19.5.2020), s. 9.

Výsledky súťaže Kniha Liptova 2019. In: Spoločník, 2020, č. 11, s. 16.

Krídla Ivana Laučíka napísali 38. Ročník. In: Mikuláš, č. 8, s. 10.

Rozhovor s Michalom Mačičkom / Naďa Kubányová, In: Včelár, 2020, č. 8, s. 167.

8.2. Publikačná činnosť o knižnici a jej činnosti

Aj v roku 2020 knižnica pokračovala v propagácii svojej činnosti v printových médiách: regionálnom týždenníku My – Liptovské noviny, mesačníkoch Mikuláš a Liptovský Hrádok, týždenníku Spoločník a Ružomberský hlas, v časopise ZAKraj a Včelár. Najviac článkov napísali Ľubica Stančíková a Michal Paška. O pripravovaných podujatiach a iných aktivitách informovala aj na vlastnej webovej stránke, FB, Informačného centra, na web stránke ŽSK a iných informačných stránkach a portáloch.

8.2.1. Počet titulov vlastných zamestnancov knižnice

Pracovníci knižnice v roku 2020 publikovali 8 článkov.

8.2.2. Počet titulov iných autorov o knižnici

O knižnici písali v minulom roku aj iní autori, celkom boli takto publikovaných 14 článkov.

8.2.3. Počet vydaných tlačových správ

V priebehu roka 2020 vydala LK GFB 10 tlačových správ.

8.2.4. Propagácia a prezentácia kultúrnej organizácie v iných médiách (rozhlas, televízia) a vynaložené finančné prostriedky

<i>Médium</i>	<i>Názov príspevku</i>	<i>Termín odvysielania</i>
TV Liptov	Kniha Liptova 2019 – vyhlásenie súťaže	január 2020
	Medzinárodný deň obetí holokaustu	Január 2020
	Vyhodnotenie Knihy Liptova 2019	máj 2020

	Znovuotvorenie knižnice	Máj 2020
	Pocta Belopotockému	Jún 2020
Rádio Liptov	Kniha Liptova 2019 – vyhlásenie súťaže	Január 2020
Rádio Regina	Beseda s najstaršou kamionistkou – Jarmila Zacher-Pajpachová	Február 2020
	Knižný typ	August 2020
Rádio Slovensko	Zaujímavosti z knižnice – zvukové knihy	December 2020
RTVS	Zaujímavosti z knižnice	December 2020

Všetky reportáže a správy boli uvedené zdarma.

Infotabule pri cestných komunikáciách LK GFB nemá.

Na mestských križovatkách sa nachádzajú smerovníky ukazujúce ku knižnici.

Vývesná skrinka pre aktuálne oznamy sa nachádza na Garbiarskej ulici pri zastávkach mestských a prímestských autobusových liniek.

8.3. Odborná edičná činnosť

1. Bibliografia dokumentov v jazyku esperanto alebo o esperante vo fonde Liptovskej knižnice G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši / zostavila Tatiana Moravčíková. Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 6 strán. – 32 záznamov.
2. Edita Ambrušová: biografický leták pri príležitosti 100. narodenia / zostavila Ivona Salajová. – Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 14 záznamov.
3. Jana Bodnárová: biografický leták pri príležitosti 70. výročia narodenia / zostavila Ivona Salajová. – Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. 176 záznamov.
4. Ján Volko-Starohorský: biografický leták pri príležitosti 140. výročia narodenia / zostavila Ivona Salajová. – Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 50 záznamov.
5. Krjela 56: časopis Literárneho klubu pri Liptovskej knižnici Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši / zostavila Nad'a Kubányová; grafické spracovanie a zlom vnútra Peter Valach. – Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020.
6. Liptov v tlači 2020 [elektronický zdroj]: bibliografická ročenka. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 3 242 záznamov.
7. Medailóny regionálnych osobností : Mária Bellová (1885 – 1973), Anna Pivková (1835 – 1921), Ester Martinčeková-Šimerová (1909 – 2005), Iboja Wandal-Holm (1922) / zostavila Ivona Salajová. – Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020.

8. Nové knihy č. 1, 4, 6, 7, 11, 14: prírastky nových kníh do fondu úseku literatúry pre deti / zostavila Tatiana Moravčíková. – Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 179 strán. – 691 záznamov.
9. Nové knihy č. 2, 5, 9, 10, 13: prírastky nových kníh do fondu úseku beletrie / zostavila Tatiana Moravčíková. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 228 strán. – 625 záznamov.
10. Nové knihy č. 3, 8, 12, 15: prírastky nových kníh do fondu úseku náučnej a regionálnej literatúry / zostavila Tatiana Moravčíková. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 218 strán. – 373 záznamov.
11. Plán činnosti Liptovskej knižnice Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši na rok 2020/ zostavila Marcela Feriančeková. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 28 strán.
12. Správa o činnosti a hospodárení Liptovskej knižnice Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši v roku 2019/ zostavila Marcela Feriančeková. Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 51 strán.
13. Stan Mikita: biografický leták pri príležitosti 80. výročia narodenia / zostavila Ivona Salajová. - Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020.– 55 záznamov.
14. Šálke do ucha: zborník z literárnej dielne / zostavila Nad'a Kubányová. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020.
15. Verejné knižnice okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok v roku 2019 / zostavila Kvetoslava Droppová. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 20 strán.
16. Výhonky 36: zborník najlepších príspevkov 38. ročníka literárnej súťaže začínajúcich autorov / zostavila Nadežda Kubányová ; grafická úprava, zalomenie, obálka Peter Valach. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 81 strán.
17. Výročia 2020: kalendárium výročí regionálnych autorov a osobností okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok / zostavila Ivona Salajová. – Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. – 291 záznamov.

9. Ocenenia organizácie a jej pracovníkov

V roku 2020 nezískala knižnica ani jej pracovníci žiadne ocenenie.

10. Majetok vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie, priestorové podmienky, výstavba, rekonštrukcie

10.1. Pasportizácia nehnuteľného majetku vo vlastníctve ŽSK v správe knižnice

Príloha č. 6

10.2. Aktuálny stavebno-technický stav nehnuteľností

Stav budovy knižnice po rekonštrukcii strechy, priestorov podkrovia, vstupných priestorov a sociálnych zariadení na prízemí sa výrazne zlepšil, avšak naďalej pretrvávajú nutnosť opravy fasády budovy, rekonštrukcia EZS, elektrorozvodov, ktoré sú v havarijnom stave, vykurovania v kancelárskych a skladových priestoroch a sociálnych zariadení na 1. a 2. poschodí. Suterénne priestory, kde sa nachádzajú skladové a depozitné priestory potrebujú vysušenie navlhnutých stien. Opravu si už vyžaduje aj parčík za knižnicou, najmä lavičky a obrubníky.

10.3. Prevádzkované priestory využívané na vlastnú činnosť

Príloha č. 7

10.4. Prevádzkované priestory prenajaté od iných subjektov

Príloha č. 8

10.5. Spravované priestory prenajaté iným subjektom

Príloha č. 9

10.6. Rekonštrukcie

V roku 2020 sa v knižnici neuskutočnili žiadne rekonštrukčné práce.

10.7. Opravy a údržba celkom a z toho riešenie havárií

Na bežnú údržbu a opravy budovy, pozemku, priestorov knižnice a majetku ŽSK v správe knižnice a tiež na servis KIS a počítačovej siete bolo v roku 2020 vynaložených 5 898,91 €. Havárie sme v r. 2020 nemuseli riešiť žiadne.

10.8. Vozový park

Príloha č. 10

10.9. Poistenie majetku

Príloha č. 11

10.10. Plnenie úloh na úseku BOZP, PO

Úlohy vyplývajúce z BOZP a PO sú v Liptovskej knižnici GFB zabezpečované dodávateľsky. Školenia, prehliadky a revízie sú realizované priebežne v roku v intenciách príslušných zákonných noriem. Školenie pracovníkov v oblasti BOZ a PO sa uskutočnilo vo februári. Školenie v oblasti civilnej ochrany sa z dôvodu pandémie COVID-19 neuskutočnilo.

11. Ročné dane z nehnuteľností

Príloha č. 12

12. Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie, výpočtová technika, elektronické médiá

Príloha č.13

Tab. 1 Hardvér a iné technické vybavenie

Počet PC spolu	Z toho prístupných pre verejnosť	Počet PC s pripojením na internet	Z toho prístupných pre verejnosť	Počet pobočiek s internetom pre verejnosť
30	9	30	9	2

Tab. 2 Softvérové vybavenie

Typ siete	LAN
Knižnično-informačný softvér	Clavius, PC-LIB
Operačné systémy	Novell, Arev, Windows, Magma, iSPIN, Fabasoft
Počet automatizovaných pobočiek	2

Tab. 3 Internet

Typ pripojenia *	Prenosová rýchlosť	Počet pripojených PC	Z toho pre používateľov	Počet pobočiek s internetom pre verejnosť
DSL - Vucnet		1	0	0
Telecom – Turbo 1	2048/384 kb/s	8	5	1
Profi-Net	15 Mbit	20	4	0
Telecom	10 bit	1	0	1

13. Personálna oblasť, personálne vybavenie

Príloha č.14

V roku 2020 v Liptovskej knižnici GFB pracovali:

Balážová Viera – knihovníčka – akvizícia (dlhodobo na PN)

Batizová Jana – knihovníčka - úsek literatúry pre deti, KVČ

Beňová Oľga – upratovačka – ÚNRL (úv. 0,5)

Blažeková Beáta – upratovačka – hlavná budova

Droppová Kvetoslava – knihovníčka – metodika, GDPR, Fabasoft

Droppová Renáta – knihovníčka – multimediálny úsek, verejné obstarávanie, zverejňovanie

Ferianček Michal – šofér, údržbár, knihár (úv. 0,5)

Feriančeková Marcela Mgr. – riaditeľka

Jančušková Petronela Mgr. – knihovníčka – pobočka knižnice Podbreziny, KVČ

Jendrušáková Eva – knihovníčka – katalogizácia, správa registratúry

Kubányová Nadežda Bc. – knihovníčka – úsek beletrie, KVČ, Literárny klub

Lubelanová Patrícia – knihovníčka – úsek náučnej a regionálnej literatúry, rešerše, MVS, dokumenty pre nevidiacich

Moravčíková Tatiana Mgr. – vedúca oddelenia knižnično-informačných služieb

Pačajová Nadežda – knihovníčka – úsek beletrie, práca so seniormi

Salajová Ivona PhDr. – knihovníčka - bibliografia, správa siete, Biografia osobností Liptova

Sokolová Lenka – ekonómka, vedúca oddelenia ekonomicko-technických činností, personalika a mzdy, evidencia majetku

Vlhová Adriana – knihovníčka – úsek literatúry pre deti, KVČ

Vrbenská Martina Ing. – knihovníčka – úsek náučnej a regionálnej literatúry, regionalistika, regionálna bibliografia

Zelenková Magdaléna – knihovníčka – úsek náučnej a regionálnej literatúry

13.1. Organizačná štruktúra, kvalifikačná štruktúra, veková štruktúra zamestnancov, priemerná mzda

Tab. 4 Organizačná štruktúra

Oddelenie/úsek	skutočnosť r. 2020	
	Fyzické osoby	Prepočítaný stav
Riaditeľ	1	1
Oddelenie ekonomicko-technických činností	4	3
Oddelenie knižnično-informačných služieb	9	9
Bibliografia a regionalistika	2	2
Metodika	1	1
Knižničné fondy	2	2
Spolu	19	18
z toho pracovníci R (robotnícke profesie)	3	2
z toho pracovníci na chránených pracoviskách	0	0

Tab. 5 Veková štruktúra zamestnancov vo fyzických osobách

Vek zamestnancov	Počet zamestnancov
do 30 rokov	0
31 – 40 rokov	3
41 – 50 rokov	6
51 a viac rokov	10
Spolu	19
Priemerný vek	50

Tab. 6 Priemerná mzda

Ukazovateľ	r. 2019	r. 2020
Priemerná mzda spolu	811,91	896,84
Priemerná mzda bez R *	869,34	947,17

* priemerná mzda všetkých zamestnancov (vrátane riaditeľa a administratívy) bez robotníckych profesií

13.2. Počet zamestnancov na dohody, sezónnych zamestnancov, chránené pracovné miesta, aktivační zamestnanci, absolventi

Sezónnych zamestnancov, zamestnancov na chránených pracovných miestach a aktivačných zamestnancov v r. 2020 knižnica nemala.

Na zmluvu o dielo sme zamestnali 10 pracovníkov, prevažne na kultúrno-výchovnú činnosť v rámci projektu Knižnica je tá správna adresa, ktorý bol podporený Fondom na podporu umenia a z neho boli tieto zmluvy aj financované.

13.3. Počet a štruktúra pracovných miest neobsadených dlhšie ako 6 mesiacov

V r. 2020 knižnica nemala pracovné miesto neobsadené dlhšie ako 6 mesiacov.

14. Práca s dobrovoľníkmi

14.1. Počet zmluvných dobrovoľníkov, druhy a rozsah činností

V r. 2020 mala Liptovská knižnica GFB 10 dobrovoľníkov, ktorí sa podieľali najmä na príprave a realizácii literárnych súťaží, autorských čítaní, literárnych tvorivých dielnach a redakcii časopisu Krjela.

14.2. Občianske združenia pracujúce pri organizáciách

Pri Liptovskej knižnici GFB nepracovalo žiadne občianske združenie. Svoju činnosť vyvíjalo neformálne združenie Literárny klub a knižnica spolupracovala so Spolkom Martina Rázusa, Spolkom Pavla Straussa, Spoločnosťou Kolomana Sokola, Miestnym odborom Matice slovenskej, Okresnou organizáciou Jednoty dôchodcov Slovenska a Úniou nevidiacich a slabozrakých.

15. Hospodárenie kultúrnej organizácie

15.1. Rozpočet – bežný a kapitálový transfer

Liptovská knižnica G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši dostala na začiatku roka zo Žilinského samosprávneho kraja rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2020 v € nasledovne:

Výdavky spolu /600+700/	334 928
z toho:	
Bežné výdavky /600/	334 928
V tom:	
mzdové náklady /610/	208 025
poistné /620/	72 705
ostatné výdavky /630, 640/	54198

15.2. Čerpanie rozpočtu, úpravy rozpočtu, rozpočtové opatrenia

V priebehu roka 2020 boli záväzné limity bežných a kapitálových výdavkov upravené nasledovne:

na základe **1. úpravy rozpočtu** na rok 2020 schválenej Zastupiteľstvom ŽSK, Uznesením č. 5/18 zo dňa 25. mája 2020/zdroj 41/

Výdavky celkom (600+700)	170
z toho:	
Bežné výdavky (600)	170
v tom: 630 Tovary a služby – spolufinancovanie (FPU)	170

na základe **4. úpravy rozpočtu** na rok 2020 schválenej Zastupiteľstvom ŽSK, Uznesením č. 3/21 zo dňa 23. novembra 2020 /zdroj 41/

Výdavky celkom (600+700)	- 1 795
z toho:	
Bežné výdavky (600)	- 1 795
v tom: 610 Mzdy – úsporné opatrenia máj, jún 2020(COVID-19)	- 3 466
610 Mzdy – vyplatenie odmien zamestnancom (jubileum 60, 50 rokov)	2 805
610 Mzdy	- 661
620 Poistné a príspevok ... – úsporné opatrenia máj, jún 2020(COVID-19)	- 1 212
620 Poistné a príspevok ... – v súvislosti s vyplatením odmien	982
620 Poistné a príspevok do poisťovní	-230
630 Tovary a služby – úsporné opatrenia máj, jún 2020(COVID-19)	-904
630 Tovary a služby	-904

na základe **rozpočtového opatrenia na rok 2020** zo dňa 23.12.2020 /zdroj 41/

Výdavky celkom (600+700) **0**

z toho:

Bežné výdavky (600) **0**

v tom: 610 MZDY - 2 884

620 POISTNÉ A PRÍSPEVOK DO POISŤOVNÍ - 5 275

630 TOVARY A SLUŽBY 6 396

640 BEŽNĚ TRANSFERY 1 763

15.3. Náklady, výnosy, sebestačnost

Príloha č. 15

15.4. Príjmy, výnosy – z vlastnej činnosti, z tržieb, z predaja majetku, nájmu, príp. iné výnosy, analýza príjmov podľa objektov

Príjmy, výnosy z vlastnej činnosti **16 215 €**

Skladba výnosov – príspevok od obyvateľstva 11 406 €

z toho – hotovosť 8 342 €

z toho – kultúrne poukazy 3 064 €

v tom:

registračný poplatok, členské 8 714 €

pokuty 1 025 €

MVS 581 €

rešerše 96 €

práca s PC 101 €

ostatné poplatky 889 €

ostatné /nájomné, reklama.../ 286 €

Knižné dary od obyvateľstva 2 523 €

Sponzorské príspevky – Mesto Liptovský Mikuláš 2 000 €

15.5. Náklady na hlavnú činnosť, z toho prevádzkové náklady – energie, teplo, vodné, stočné, telekomunikačné služby, cestovné

Prevádzkové náklady /630/ v €	Zdroj 41	111	46	11H
Z toho: Knižničný fond	6 382,00	0	996,00	8 699,00
Energie	21 204,00			
Údržba	5 899,00			
Cestovné	307,00			
Výpočtová technika	6 426,00		444,00	
Interiérové vybavenie		230,00		
Repre fond	34,00			
Spoje, poštovné	3 101,00		5,00	
PHM	180,00			
Sociálny fond, PN, odchodné	2 339,00		217,00	
Stravovanie			7 475,00	
Dane	1 905,00			
Poistné /budova, auto/	897,00			
Všeobecný materiál	5 670,00	614,00		
Všeobecné služby	3 703,00		30,00	1453,00

Knižničný fond-nákup v €	2019	2020
knihy	19 088,00	13 702,00
periodiká	2 284,00	2 375,00
CD ROM	0,00	0,00
Spolu	21 372,00	16 077,00

15.6. Mzdové náklady

Mzdové náklady v €	Plán	Úprava	Skutočnosť 41
Mzdy /610/	208 025,00	204 480,00	204 480,00
Odvody /620/	72 705,00	67 200,00	67 200,00
Dohody	0,00	0,00	0,00

15.7. Tvorba odpisov a finančné krytie

Tvorba odpisov od r. 2009 prebieha podľa princípov Medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor, čo znamená, že odpisy sú vykrývané výnosmi.

Odpisy v roku 2019	9 215,16 €
zdroj 41	8 581,80 €

zdroj 46	0,48 €
zdroj 111	248,52 €
zdroj 11H	384,36 €

15.8. Faktúry, záväzky voči odberateľom, dodávateľom, celkový hospodársky výsledok, pohľadávky

Dodávatelia:

V roku 2020 mala Liptovská knižnica G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši 242 dodávateľských faktúr a ostatných záväzkov v hodnote 78 339,11 €, k 31.12.2020 neuhradené záväzky voči dodávateľom boli vo výške 691,32 €.

Odberatelia:

V roku 2020 nemala Liptovská knižnica G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši žiadnu odberateľskú faktúru.

Hospodársky výsledok:

Celkové výnosy	367 032
Celkové náklady	365 598
Hospodársky výsledok:	1 434

15.9. Kapitálové transfery + úpravy

V roku 2020 Liptovská knižnica G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši nemala Kapitálové výdavky.

Zdroj 41

700 – Kapitálové výdavky	0
--------------------------	---

15.10. Objem finančných prostriedkov získaných z Dotácií MK SR, FPU a z ďalších zdrojov (sponzorské, iné)

Ministerstvo kultúry SR – Kultúrne poukazy	3 064 €
Fond na podporu umenia – projekty: Knižnica – kniha – človek	20 000 €
Knižnica je tá správna adresa	3 400 €
Mesto Liptovský Mikuláš – projekt Nákup nových kníh	2 000 €

15.11. Vykonávaná podnikateľská činnosť

Liptovská knižnica GFB v roku 2020 nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť.

16. Zmluvy

Príloha č. 16

II. ODBORNÁ ČINNOSŤ KNIŽNICE

1. Základné činnosti knižnice

1.1. Knižničné fondy

Činnosť knižnično-informačných fondov bola zameraná:

- na univerzálne dopĺňovanie knižničného fondu knižničnými jednotkami v súlade s poslaním a rozpočtovými možnosťami Liptovskej knižnice GFB
- na jeho odborné spracovanie, tak pre Liptovskú knižnicu, ako aj pre obecné knižnice
- na vyradenie KF – očista KF z dôvodu opotrebovania
- na prácu knižničnom systéme Clavius – dopĺňanie a oprava údajov podľa AACR a Marc 21, účasť na školeniach
- poskytovanie informácií z oblasti spracovávania KF

Tab. 1 Zloženie knižničných fondov podľa druhu

Druh dokumentu	r. 2019	r. 2020	Rozdiel	% z celku 2019	% z celku 2020	Rozdiel v %
knižničný fond	100 012	90 929	+ 993			
z toho špec.dokumenty	3 255	3 258	+ 3	3,25	3,58	+ 0,33
z toho el.dokumenty	300	300	0	0,30	0,33	+ 0,03
iné špec.dokumenty	2 955	2 958	+ 3	2,95	3,25	+ 0,30
odborná pre dosp. + ŠD	37 992	36 919	+ 633	37,99	40,60	+ 2,61
krásna pre dosp. + ŠD	34 639	30 776	- 216	34,63	33,85	- 0,78
odborná pre deti + ŠD	4 140	3 273	- 86	4,14	3,60	- 0,54
krásna pre deti + ŠD	23 241	19 961	+ 662	23,24	21,95	- 1,29
periodiká - tituly	94	94	0			
periodiká - exempláre	95	95	- 1			

Tab. 2 Prírastky, úbytky

Ukazovateľ	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
prírastok knižničného fondu	2 696	1 840	- 886
z toho kúpou	1 929	1 344	- 585
- z toho z rozpoč. zdrojov vrátane vlastných príjmov a vrátane účelovej dotácie ŽSK	618	469	- 149
úbytok knižničného fondu	1 703	10 923	+ 9 220
skutočný prírastok	993	- 9 083	- 8 090

Tab. 3 Skladba prírastkov podľa druhov literatúry

Druh literatúry	r. 2019 počet KJ	r. 2020 počet KJ	Rozdiel	r. 2019 v %	r. 2020 v %	Rozdiel v %
odborná pre dospelých	764	415	- 349	28,34	22,55	- 5,78
krásna pre dospelých	915	748	- 167	33,97	40,65	+ 6,71
odborná pre deti	82	69	- 13	3,04	3,75	+ 0,71
krásna pre deti	932	605	- 327	34,57	32,88	- 1,69
špeciálne dokumenty	3	3	0	0,11	0,16	+ 0,05
spolu	2 696	1 840	- 856			

Tab. 4 Prírastok knižničných fondov kúpou na obyvateľa a používateľa

Prírastok KF /počet k.j. na:	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
1 obyvateľa	0,06	0,04	- 0,02
1 používateľa	0,40	0,28	- 0,12

Tab. 5 Jazykové zloženie prírastkov (z prírastkov kníh)

Jazyk dokumentu	Počet k.j.	% z cel. počtu
Jazyk slovenský	1 679	91,25
Jazyk český	133	7,23
Jazyk iný	28	1,52

Tab. 6 Počet zväzkov na obyvateľa a používateľa

Počet zväzkov KF na:	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
1 obyvateľa	3,22	2,94	- 0,28
1 používateľa	20,58	18,62	- 1,96

Tab. 7 Prostriedky na nákup knižničných fondov

Druh dokumentu	Finančná hodnota knižných darov v r. 2019	€ na nákup KF v r. 2019		Finančná hodnota knižných darov v r. 2020	€ na nákup KF v r. 2020		Rozdiel v € na nákup KF 2019/2020
		spolu	z toho granty a fin. dary		spolu	z toho granty a fin. dary	
knihy a ostatné tlačené dokum.	3 246,80	19 096,92	13 359,39	2 523,23	13 702,93	8 699,26	- 5 393,99
Špeciálne dokumenty	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3 246,80	19 096,92	13 359,39	2 523,23	13 702,93	8 699,26	- 5 393,99
Periodiká	0	2 283,91	0	0	2 374,87	0	+ 90,96
Spolu nákup KF	3 246,80	21 380,83	13 359,39	2 523,23	16 077,80	8 699,26	- 5 303,03

Tab. 8 Priemerná cena dokumentov v eur

Druh dokumentu	cena v r. 2019	cena v r. 2020	Rozdiel
knihy a ost. tlačené dokumenty	9,90	10,20	+ 0,30
špeciálne dokumenty	0	0	0
dokumenty spolu	9,90	10,20	+ 0,30

Tab. 9 Nákup knižničných fondov v eur na obyvateľa a používateľa

Nákup KF v € na:	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
1 obyvateľa	0,61	0,44	- 0,17
1 používateľa	3,93	2,81	- 1,12

Získavanie knižničného fondu:

Kúpa – využívali sme internetový nákup so zľavami a rabatmi, ktoré poskytovali kníhkupectvá a vydavateľstvá: Secret Lipt. Mikuláš -15%, Tranoscius – 10%, Ikar Bratislava – 30%, Martinus – 5%-50%, Albatros Media – 28%, Slovart – 35%, Absynt – 20% a iné vydavateľstvá, ktoré zľavy neposkytli, ale z ich ponúk sa doplnil fond regionálnej literatúry.

Pokračovali sme v čerpaní finančných prostriedkov získaných prostredníctvom dotácie z FPU, ktorá nám bola pridelená ešte v r. 2019. V r. 2020 sme z tejto dotácie dočerpali 6 699,26 €, zakúpených bolo 715 kn. j. V r. 2020 sme mali schválenú žiadosť o dotáciu z Fondu na podporu umenia na nákup nových kníh vo výške 20 000,00 €, avšak zmluva ako aj financie prišli na účet knižnice až koncom decembra 2020, takže čerpanie z tejto dotácie sa plánuje v r. 2021.

Mesto Liptovský Mikuláš poskytlo finančný dar v hodnote 2 000 €, za čo sme nakúpili 160 nových kníh.

Finančné dary a dotácia spolu: 8 699,26 €, spracovaných bolo 875 k. j.

Rozpočtové zdroje a vlastné príjmy: 5 003,67, € spracovaných bolo 469 k. j.

Kúpa celkom: 1 344 k. j. za 13 702,93 €.

Aj naďalej sa najväčšia pozornosť venovala nákupu regionálnej literatúry. Prírastok regionálnej literatúry za rok 2020 bol 190 k. j. za 587,24 € a periodiká 317 zv.

Dar spracovali sa dary od právnických osôb: Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva Liptovský Mikuláš, Galéria P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši, Múzeum Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši a od súkromných osôb.

Liptovská knižnica pokračovala aj v r. 2020 v kampani na podporu čítania: Kúp, prečítaj a daruj knihu ročne knižnici. Kampaň sa týkala kníh vydaných v r. 2019 a 2020.

Dary celkom: 496 k. j. za 2 523,23 €.

Nákup, ako každý rok, bol ovplyvnený hlavne finančnými možnosťami Liptovskej knižnice GFB. V porovnaní s rokom 2019 boli finančné prostriedky nižšie o 5 393,99 €. Tento pokles vznikol hlavne tým, že financie z dotácie z FPU na chválený projekt na nákup nových kníh na rok 2020 prišli až koncom decembra 2020 a teda už vlastné čerpanie z tejto dotácie nebolo reálne. Čerpanie finančných prostriedkov z grantu FPU na rok 2020 sa plánuje n rok 2021.

Nákupu sa zúčastňovali aj pracovníčky z jednotlivých výpožičných úsekov. Na základe ponukových plánov si objednávali tituly, ktoré boli zasielané jednotlivým vydavateľstvám cez internet pracovníčkami úseku knižničných fondov.

Prírastok KF (+ AKJ):

Prírastok celkove bol: 1 840 k. j. za 16 226,16 €

z toho	- kúpa: 1 344 k. j. za 13 703,93 €	- grant a fin. dary: 8 699,26 €
	- dar: 496 k. j. za 2 523,23 €	- rozp. zdroje + vlastné príjmy: 5 003,67 €

Úbytok: 10 923 k.j. za 23 220,33 €

Vyrad'ovacia komisia pri Liptovskej knižnici GFB zasadala v dňoch : 25.2020, 3.6.2020, 3.7.2020, 27.8.2020, 8.9.2020, 2.11.2020.

Navrhla vyradiť knihy, ktoré boli opotrebované a stratené, navrhnuté z jednotlivých úsekov v počte 10 923 k. j. za 23 220,33€. Stratené knihy čitatelia nahradili finančne, alebo knihou s rovnakou tematikou. Nedobytné knihy, ktoré čitatelia nevrátili a nebola možnosť ich znovuzískania, sa vyradili. Opotrebované knihy boli väčšinou duplikáty a multiplikáty titulov starších kníh. Knižnica oproti minulým rokom pristúpila k radikálnejšiemu vyrad'ovaniu kníh aj vzhľadom na pandemickú situáciu, kedy sa získal čas na očistu fondu, najmä z depozitárov a výpožičné úseky pristúpili k reorganizácii uloženia knižničných fondov, čím sa značná časť nevyužívaného fondu presunula do depozitu a vo výpožičných priestoroch vzniklo miesto na nové prírastky a jednoduchší prehľad vo fonde.

Súčasťou druhotnej ochrany knižničného fondu bola oprava poškodených kníh v knižnej dielni Liptovskej knižnice GFB, kde sa pre používateľov zachránilo týmto spôsobom množstvo kvalitnej a žiadanej literatúry. Aj v roku 2020 sa pokračovalo v obaľovaní kníh, čím sa obnovuje druhotná ochrana KF.

Obecné knižnice v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok si dopĺňali knižničné fondy osobným výberom a nákupom. Aj v r. 2020 poskytlo obecným knižniciam kníhkupectvo Secret v Liptovskom Mikuláši možnosť nákupu kníh s rabatom 10% . Liptovská knižnica GFB poskytuje obecným knižniciam spracovanie knižničných jednotiek s katalogizačnými

záznamami zdarma. Túto službu využili 3 obecné knižnice. Spracované boli 4 nákupy - 123 kniž. jednotiek.

1.2. Používatelia, návštevníci

Tab. 10 Používatelia

Ukazovateľ	r. 2019	r. 2020	Rozdiel	Index 19/20
počet používateľov	3 588	3 529	- 59	0,98
z toho z okresného sídla	2 305	2 232	- 73	0,97
deti do 15 rokov	1 482	1 618	+ 136	1,09
počet používateľov vrátane používateľov, ktorým dobieha platná registrácia a s aspoň jednou návštevou	4 859	4 883	+ 24	1,005
percento používateľov z okres. sídla z počtu používateľov	64,24	63,25	- 0,99	0,98

Tab. 11 Skladba používateľov

Kategória používateľov	počet	% z celku
deti predškolského veku	77	2,18
deti do 15 rokov	1 541	43,67
študenti	349	9,89
zamestnaní	774	21,93
seniori	558	15,81
ZŤP	156	4,67
rodinný preukaz – prvý rodič	149	4,22
rodinný preukaz – druhý rodič	54	1,53
rodinný preukaz - dieťa	126	3,57
materská dovolenka	48	1,36
nezamestnaní	31	0,88
kolektívni používatelia	0	0
pracovníci knižnice	19	0,54
jednodňoví používatelia	112	3,17
ostatní	132	3,74

* ZŤP – percento je len orientačné, pretože títo používatelia sú zaradení v iných kategóriách, napr. dôchodca, alebo nezamestnaný

** Rodinný preukaz 1., 2. rodič – percento je len orientačné, lebo títo používatelia sú zaradení v iných kategóriách, napr. zamestnaní,...

*** Rodinný preukaz – dieťa – percento je len orientačné, lebo deti sú zaradené do kategórie Deti do 15 rokov

**** Jednodňoví používatelia – percento je len orientačné, lebo títo používatelia nie sú započítaní do počtu registrovaných používateľov

Tab. 12 Percento používateľov z počtu obyvateľov

Ukazovateľ	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
percento použ. z počtu obyv.	11,55	11,42	+ 0,13
percento detí z počtu používateľov	41,30	45,85	+ 4,55

Tab. 13 Počet návštevníkov, priemerná denná návštevnosť

Ukazovateľ		r. 2019	r. 2020	Rozdiel
Počet návštevníkov /fyzických osôb v knižnici/		82 892	55 372	- 27 520
z toho	Počet účastníkov podujatí	21 853	10 020	- 11 833
	- z toho počet návštevníkov online podujatí	0	2 163	+ 2 163
	Počet návštevníkov internetu v knižnici	1 941	695	- 1 246
Priem. denná návštevnosť (bez sobôt)		334	276	- 58
Priem. denná návštevnosť vrátane sobôt		285	249	- 36
Priem. denná návštevnosť – soboty		54	48	- 6
Maximálna denná návštevnosť		418	350	- 68
Návštevníci online služieb spolu		37 493	23 724	+ 4 261
v tom	www stránka knižnice	7 279	7 869	+ 590
	online katalóg – počet prístupov	9 748	10 609	+ 861
	- z toho počet predĺžení cez internet	255	251	-4
	elektronické referenčné služby	1 003	1 437	+ 434
	ostatné elektronické služby	1 433	3 809	+ 2 376
Počet návštevníkov /fyzických osôb v knižnici/ a návštevníkov online služieb spolu		120 385	79 096	- 23 259

Používatelia

V roku 2020 sa v knižnici zaregistrovalo 3 529 používateľov, čo je o 59 menej ako v minulom roku. Z okresného sídla – mesta Liptovský Mikuláš sa zaregistrovalo 2 232 používateľov, čo predstavuje pokles o 73 osôb. Percento používateľov z celkového počtu obyv. je 11,42 %.

Z celkového počtu registrovaných čitateľov je 1 618 používateľov vo vekovej kategórii detí do 15 rokov. Už tretí rok registrujeme za čitateľov knižnice aj predškôľakov, zaregistrovali sme ich 77, čo je o 14 viac ako vlani. Deti do 15 rokov tvoria 45,85 % z celkového počtu používateľov. Pracovníčky úseku pre deti využívajú všetky formy a spôsoby práce s detským čitateľom na to, aby si deti vypestovali čitateľské návyky a pravidelne chodili do knižnice.

Spolupracujú nielen so základnými školami v Liptovskom Mikuláši, ale aj so základnými školami z príľahlých obcí. Pripravujú pre deti slávnostné zápisy a následne informatickú výchovu, exkurzie, zážitkové čítania, besedy so spisovateľmi, literárne kvízy a tvorivé dielne.

Ani v sledovanom roku zo svojich aktivít nepoľavili, dôsledne oslovovali pedagógov, aby na zápis do knižnice využili aj kultúrne poukazy – v r. 2020 sme ich vyzbierali 3 064, čo je o 1 875 viac ako v roku predchádzajúcom roku.

Na všetkých úsekoch dôsledne oslovujeme čitateľom, aby využili výhodné členstvo v rámci tzv. „rodinného preukazu“, čím sme čiastočne eliminovali využívanie jedného čitateľského preukazu celou rodinou.

Študentov stredných a vysokých škôl v roku 2020 sa zaregistrovalo 349 a tvoria 9,89% z celového počtu používateľov. Pracovníčky využívajú všetky dostupné prostriedky a možnosti, ktoré knižnica má k dispozícii, aby sa počet používateľov z radov študentov zvýšil. Mnohí pedagógovia sú našimi stálymi a pravidelnými čitateľmi, upozornili sme ich osobne na podujatia, ktoré môžeme pre ich študentov urobiť a mnohí zareagovali. Žiaľ, pre pandémiu boli školy väčšiu časť roka zatvorené a keď sa študenti vrátili do škôl, venovali sa dobiehaniu učiva a do knižnice na vzdelávacie podujatia prišli len výnimočne. Aj táto skupina používateľov využíva na zapltenie členského poplatku kultúrne poukazy. Študenti stredných škôl sú generácia, ktorá je viac ako získavanie informácií z kníh uprednostňuje iné, hlavne elektronické zdroje a internet. Na knižnicu sa so svojimi požiadavkami na literatúru a vypracovanie rešerší obracajú viac študenti vysokých škôl, najmä pri písaní záverečných prác.

V ostatných kategóriách zahrňujúcich dospelých čitateľov početnú skupinu tvoria zamestnaní – 21,93% a seniori – 15,81%. Samostatne je sledovaná kategória čitateľov s rodinným preukazom, podľa štatistiky zo systému Clavius máme v rámci rodinných väzieb zaevidovaných 329 čitateľov, čo je o 34 viac ako vlani. Ich percentuálne zastúpenie sa nedá vyčíslieť, pretože dospelí sú už zahrnutí v niektorej inej kategórii a deti medzi predškôlkami a deťmi do 15 rokov. V kategórii jednoduchých používateľov tiež nie je možné vyčíslieť percentuálne zastúpenie, pretože nie sú započítavaní medzi zaregistrovaných používateľov, ale medzi návštevníkov.

K ukazovateľom v tabuľke č. 10 Používatelia je nutné poznamenať, že knižničný program Clavius nie je v počítaní používateľov úplne dokonalý. Za používateľa počíta len toho, kto sa v uvedenom roku zaregistruje ako nových používateľov alebo si obnovoí členstvo. Nezahrnie do toho čísla tých používateľov, ktorí celý rok chodili do knižnice, ale členstvo im skončilo napr. v novembri a už si ho neobnovili. Týchto už program započíta do kolonky „počet používateľov, ktorým dobieha platná registrácia“. Program uvádza len číslo, nedá sa z neho vygenerovať, koľko z nich patrí do kategórie detí do 15 rokov, koľko do kategórie do 19 rokov a koľko z nich je v kategórii dospelých používateľov. Títo používatelia nie sú započítaní ani do ukazovateľov v tabuľke č. 18, ktorá ukazuje priemerný počet výpožičiek na 1 používateľa napriek tomu, že sa celý rok podieľali na tvorbe počtu výpožičiek.

Návštevníci

V roku 2020 fyzicky navštívilo knižnicu celkovo 55 372 návštevníkov, čo je o 27 520 menej ako minulý rok. Znížil sa počet návštevníkov podujatí o 11 833 aj počet používateľov verejného internetu o 1 246. Pod tieto čísla sa podpísala najmä pandémia koronavírusu, pretože počas hodnoteného roku bola knižnica pre verejnosť zatvorená dokopy 2 mesiace a 15 dní a čítarne a študovne s verejným internetom 3 mesiace a 20 dní. V období, keď bola knižnica pre verejnosť otvorená, boli skrátené výpožičné hodiny a tiež obmedzený počet návštevníkov, ktorí mohli byť v jednom okamihu v určitom priestore knižnice.

Z toho istého dôvodu sme ale zaznamenali zvýšenie počtu návštevníkov online služieb, a to o 4 261 návštevníkov. Vyššia o 590 bola aj návštevnosť webovej stránky knižnice, počet prístupov do online katalógu sa zvýšil o 861. Čitateľov dôsledne informujem o možnostiach predĺženia výpožičiek, rezervácii dokumentov i novej službe odloženia knihy po prihlásení do vlastného konta, ktorú poskytuje knižničný systém Clavius, väčšinou je však pre mnohých pohodlnejšie alebo istejšie o túto službu požiadať telefonicky alebo mailom. Údaj zo štatistiky čitateľov zo systému Clavius v časti „prehľad návštev vrátane webu“ ukazuje, že možnosti prístupu do vlastného konta v oku 2020 využilo 251 čitateľov, čo je len o 4 menej ako v roku 2019. Zvýšil sa tiež počet návštevníkov v kategórii elektronické referenčné služby o 434, záujem o ostatné elektronické služby sa zvýšil o 2 376, a to najmä vďaka návštevníkom, ktorí reagovali na príspevky uverejnené na FB knižnice, ktoré sme počas zatvorenia knižnice zverejňovali v rámci „virtuálnej knižnice“. Zníženie počtu priemernej dennej návštevnosti priamo súvisí s celkovým znížením počtu fyzických návštevníkov v knižnici.

1.3. Výpožičné služby

V roku 2020 bolo celkovo zrealizovaných 256 485 výpožičiek, čo je o 62 169 menej ako v predchádzajúcom roku. Znížený počet výpožičiek bol očakávaný už z vyššie spomenutého dôvodu, že knižnica bola pre verejnosť zatvorená pre pandémiu súvisiacu s COVID-19.

Tab. 14 Výpožičky

Výpožičky	r. 2019	r. 2020	Rozdiel	% z celku
výpožičky spolu	318 654	256 485	- 62 169	-
odborná lit. pre dospelých + ŠD	57 650	45 541	- 12 109	17,76
krásna lit. pre dospelých + ŠD	151 868	136 697	- 15 171	53,30
odborná lit. pre deti + ŠD	7 126	5 289	- 1 837	2,06
krásna lit. pre deti + ŠD	31 961	27 193	- 4 768	10,60
periodiká	70 049	41 765	- 28 284	16,28
špeciálne dokumenty	1 178	944	- 234	-
z toho AV dokumenty	266	248	- 18	-
elektronické dok.	0	0	0	-
iné špeciálne dok.	912	696	- 216	-

Tab. 15 Výpožičky podľa druhu

Výpožičky	r. 2019	r. 2020	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	318 654	256 485	- 62 169	-
z toho absenčné	228 453	205 377	- 23 076	80,07
z toho prezenčné	90 201	51 108	- 39 093	19,93

Tab. 16 Výpožičky podľa druhu dokumentov

Výpožičky	r. 2019	r. 2020	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	318 654	256 485	- 62 169	-

z toho odborná literatúra – knihy	63 598	50 067	- 13 531	19,52
krásna literatúra - knihy	183 829	163 709	- 20 120	63,83
periodiká	70 049	41 765	- 28 284	16,28
špeciálne dokumenty	1 178	944	- 234	0,37

Tab. 17 Výpožičky kníh podľa používateľov

Výpožičky kníh	r. 2019	r. 2020	Rozdiel	% z celku
výpožičky kníh celkom	247 427	213 776	- 33 651	-
z toho pre dospelých	208 366	181 341	- 27 025	84,83
z toho pre deti	39 061	32 435	- 6 626	15,17

Tab. 18 Výpožičky na obyvateľa, na používateľa, obrat knižného fondu

Ukazovateľ	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
výpožičky na 1 obyvateľa celkom	10,25	8,30	- 1,95
výpožičky kníh na 1 obyvateľa	7,96	6,91	- 1,05
výpožičky na 1 používateľa celkom	88,81	72,68	- 16,13
výpožičky kníh na 1 používateľa	68,96	60,58	- 8,38
počet vrátených kníh cez bibliobox	9 199	12 979	+ 3 780
obrat knižného fondu *	2,57	2,36	- 0,21

- obrat KF = výpožičky kníh a iných dokumentov (okrem výpožičiek periodík) deliť celkovým počtom knižničných dokumentov vo fonde

Ukazovatele výpožičiek podľa druhu dokumentov (tab. č. 16) vypovedajú, že najviac výpožičiek bolo zrealizovaných z oblasti krásnej literatúry – knihy, ktoré tvorili 63,83% zo všetkých výpožičiek. Vypovedá to o tom, že naši čitatelia sledujú knižný trh a hlavne knižné novinky. Najväčší záujem je o súčasnú slovenskú a zahraničnú literatúru, ktorá je propagovaná v rôznych médiách, snažíme sa však obrátiť pozornosť čitateľov aj na náročnejšie žánre, ktoré spĺňajú vyššie umelecké nároky. Čitatelia prichádzajú do knižnice s konkrétnymi a veľmi rôznorodými požiadavkami, ktoré sa odvíjajú od ich záujmov, vzdelania, sociálneho statusu, náboženskej orientácie, profesionálnych ambícií, veku a pod. Pri dopĺňovaní fondu sa snažíme nakúpiť z každého titulu aspoň jeden exemplár, aby bola zachovaná obsahová rôznorodosť knižničného fondu.

Výpožičky odbornej literatúry tvorili 19,52% podiel z celkových výpožičiek. V úseku náučnej literatúry pokračuje zvýšený záujem o knihy z oblasti predškolskej pedagogiky, medicíny a motivačných kníh, taktiež sú žiadané knihy z oblasti manažmentu, marketingu a reklamy. V minulom roku čitatelia žiadali aj cestovné bedekre a umelecké knihy z odboru divadla a filmu. Týmto požiadavkám prispôsobujeme aj nákup nových titulov. V júni 2018 naša knižnica získala prístup do multiodborovej databázy Gale Cengage Infotrac k 50 titulom časopisov z databázy InfoTrak Custom Journal v rámci národnej licencie, žiaľ aj napriek propagácii, je táto databáza využívaná našimi používateľmi len minimálne.

Výpožičky periodík tvorili 16,28% z celkového počtu výpožičiek, čo je o 5% menej ako v minulom roku. Aj tento pokles sme očakávali, pretože čítarne a študovňa regionálnych dokumentov vrátane regionálnych periodík boli pre verejnosť zatvorené skoro 4 mesiace.

V roku 2020 sme odoberali 94 titulov časopisov, z toho 3 v českom jazyku a 1 v jazyku poľskom. V tematickom a druhovom zložení nenastali v hodnotenom roku žiadne zmeny.

Výpožičky špeciálnych dokumentov sa udržali na úrovni roku 2019 a tvoria 0,37% zo všetkých výpožičiek.

Výpožičky kníh podľa používateľov (tab. č. 17) poukazujú na to, že 84,83% zo všetkých výpožičných kníh to boli knihy pre dospelých a 15,17% tvorili knihy pre deti. Dospelí čitatelia tvoria cca 55% zo všetkých čitateľov a deti do 15 rokov cca 45% takže z tohto hľadiska je viditeľná disproporcia vo vzťahu čitateľa – výpožičky. Je to preto, lebo dospelí čitatelia si vypožičiavajú naraz viac kníh a deti max. 1 – 2 knihy, väčší počet len výnimočne.

Vzhľadom na zníženie počtu výpožičiek a približne rovnaký počet obyvateľov mesta sa mierne znížilo percento výpožičiek celkom a výpožičiek kníh na 1 obyvateľa. Nižší bol aj počet všetkých výpožičiek a výpožičiek kníh na 1 obyvateľa tiež z dôvodu nižšieho počtu výpožičiek a približne rovnakého počtu používateľov.

Obrat knižničného fondu ostal na úrovni roka 2019 z toho dôvodu, že síce bol nižší počet výpožičiek, ale výrazne sa znížil aj počet knižničných dokumentov, pretože v rámci aktualizácie fondu sme vyradili cca 11 000 poškodených a zastaralých dokumentov z depozitov (tab. č. 18).

Tab. 19 Medziknižničná výpožičná služba

MVS	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
MVS iným knižniciam	6	5	- 1
MVS z iných knižníc	545	571	+ 26
MMVS z iných knižníc	0	0	0
MMVS iným knižniciam	0	0	0

Objednávky MVS sa realizovali prevažne e-mailovou a telefonickou komunikáciou s čitateľmi a knižnicami a počet vybavených výpožičiek formou MVS sa mierne zvýšil. Zrealizovalo sa 571 objednávok, čo je nárast o 26 oproti roku 2019. Počet xerokópií z celkového počtu bol 272 článkov, čo je nárast o 27 článkov.

Dlhoročná spolupráca s knižnicami je obojstranne veľmi ústretová. 90% žiadaniek z asi 30 oslovených knižníc realizujeme cez naše e-kontá, zvyšok e-žiadankami a mailom. Nakoľko sa jedná o doplnkové služby, pre možnosti knižnice je tento ustálený stav vítaný. Ohlasy na poskytovanie týchto služieb sú kladné.

Z fondu našej knižnice bolo realizovaných len 5 MVS výpožičiek iným knižniciam, čo je pokles o 1 výpožičku. Nemožno očakávať väčší záujem zo strany iných knižníc, nakoľko nepatríme medzi knižnice s veľkým fondom odbornej literatúry ale najmä nemáme dostatok duplikátov a multiplikátov, aby sme mohli uspokojiť aj požiadavky mimo našej knižnice a najžiadanejšie tituly sú rozpožičané pre našich kmeňových čitateľov, pre ktorých sú aj prioritne určené.

Tab. 20 Služby zdravotne znevýhodneným a iným špecifickým skupinám používateľov

Kategória používateľov	Počet použ.	Počet výpožičiek	Počet návštev doma/v inštitúcii	Iné služby
Slabozrakí, nevidomí a ŤZP	156	3 193	0	0
imobilní	2	64	0	0

Domovy sociálnych služieb	0	0	0	0
iní	0	0	0	0

Samozrejme aj na Úseku dokumentov pre nevidiacich a slabozrakých sa prejavila situácia spojená s protiepidemiologickými opatreniami. Výpožičky sa diali prevažne po telefonickom dohovore s konkrétnym používateľom, aby čas strávený v knižnici bol čo najkratší. No aj napriek častému zatvoreniu úseku, čísla nie sú katastrofálne a nastal len mierny pokles.

Počet evidovaných **používateľov je 7**. To je pokles o 2 oproti roku 2019. Stále sa jedná o dlhoročných, vekovo starších dospelých no máme v evidencii aj mladší manželský pár, kde je nevidiaci manžel.

2 používateľov máme so skupiny inak postihnutých, konkrétne sa jedná o 1 telesne postihnutú vodičárku a 1 používateľku nad 75 rokov ktorá je pripútaná na lôžko a tituly jej nosí opatrovateľ

Počet **návštevníkov** bol **30** čo je pokles o 10 oproti roku 2019.

Počet vypožičaných titulov v roku 2020 bol **248**, čo je oproti roku 2019 pokles o **18 titulov**.

Nadalej platí, že pokiaľ trvá záujem aspoň pár používateľov, má táto služba svoje opodstatnenie. Ani v tomto roku sme nezaznamenali žiadnu sťažnosť, práve naopak, títo často aj inak ťažko postihnutí ľudia sú so službami našej knižnice veľmi spokojní. Oceňujú hlavne možnosť telefonického „ohlásenia“ návštevy a následné prevzatie pripravených kníh poverenou osobou.

Spolupráca s ÚNaSS nefungovala ani v tomto roku. Dôvody ostávajú nezmenené.

Aj v roku 2020, napriek okolnostiam, bola výborná spolupráca so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči. V čase mierneho uvoľnenia opatrení, nám priviezli naraz aj väčší počet súborov. Skladbu súborov zvukových kníh prispôbili našim požiadavkám a oni oceňujú v poriadku a načas odovzdávané súbory.

1.4. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Tab.21 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Ukazovateľ	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
počet podujatí	659	251	- 408
z toho informačná výchova /kolektívov/	83	30	- 53
Počet podujatí	15	9	- 6
- pre deti predškolského veku			
- pre deti do 15 rokov	473	159	- 314
- pre mládež	41	6	- 35
- pre dospelých	130	68	- 62
- počet podujatí organizovaných mimo knižnicu	37	12	- 25
počet účastníkov podujatí	21 853	10 020	- 11 833

Kultúrno-výchovná činnosť tvorí podstatnú časť práce knižníckych pracovníkov vo verejných knižniciach a je príležitosťou na propagáciu knižnično-informačných služieb, kníh, čítania, autorov a regionálnych osobností. Podujatia sú zamerané najmä na prácu s deťmi

čitateľmi, študujúcou mládežou a začínajúcich literárnych tvorcov. Veľa podujatí sa nezameriava na žiadnu určitú skupinu a sú určené širokej verejnosti, teda aj potenciálnym používateľom. Osobitná pozornosť sa venuje seniorom.

Organizácia kultúrno-výchovnej činnosti v r. 2020 bola razantne ovplyvnená opatreniami na zabránenie šírenia epidémie koronavírusu, kedy boli podujatia zakázané a školy zatvorené, dokonca istý čas (marec – máj a november – december) boli zatvorené aj knižnice.

Priemerný počet účastníkov na jednom podujatí bol 40 návštevníkov.

Pracovníčky Liptovskej knižnice GFB popri svojej základnej činnosti pripravili a zrealizovali:

informatické výchovy, exkurzie a slávnostné zápisy: 30

literárne kvízy: 29

rozprávkové pásma: 16

tematické podujatia: 59

čítanie s porozumením: 35

vyučovacie hodiny: 10

autorské besedy a čítania: 7

literárne súťaže: 1

tvorivé dielne: 19

výstavy: 35

stretnutia Literárneho klubu: 8.

Podujatia pre školy

Pri práci s deťmi a mládežou je dôležitá spolupráca knižnice so školami na území mesta a okolia: ZŠ Janka Kráľa, Apoštola Pavla, Evanjelická biskupa Janošku, Okoličné, Demänovská ul., Ľubel'a, Kvačany, Svätý Kríž, Liptovský Ján, Partizánska Ľupča. Do knižnice pravidelne chodia aj detičky – najmä predškoláci z MŠ Komenského, Československej brigády, Nábřeží 4. apríla, Kvačany, Liptovský Trnovec, Demänová, Ondrašová, Okoličné, Palúdzka a Partizánska Ľupča. Záujem je najmä o informatické výchovy, literárne kvízy, tematické podujatia, zážitkové čítanie, slávnostné zápisy do knižnice, ale aj o tvorivé dielne. Výchovno-vzdelávacie podujatia pre deti sú spojené aj s vypožičiavaním kníh.

Záujem o BIV majú aj pani učiteľky z druhého stupňa, kde prehľbujeme základné vedomosti z literatúry, literárnych žánrov a všeobecnej orientácie v knižnici ako takej. Pripravili sme pre druhý stupeň nový súťažný kvíz od Kristíny Mišovičovej „Decká z mesta sa nevedia biť“

a pre prvý stupeň od Kristy Bendovej „Opice z našej police“, ktoré sme pre pandémiu koronavírusu nemali možnosť zrealizovať.

Mesiac marec máme každoročne vyhradený pre MŠ, kedy im zrealizujeme kultúrne podujatia BIV + zážitkové čítanie na rôzne, vopred dohodnuté témy, ako sú napr. Bocian Maťko, Elmer a dúha, Odvážny Zajko, Veľké dobrodružstvá malého psíka, Farebné strašidielko (poznáš svoje pocity a emócie), pri ktorých sme využili nové zvieracie žinenky, ktoré sa deťom veľmi páčia. Tento rok sme stihli uskutočniť len pár podujatí z dôvodu sprísnených pandemických opatrení na Slovensku.

Marec-máj bola knižnica zatvorená a podujatia do 15.6.2020 nepovolené, preto sme sa venovali vyrad'ovaniu kníh a príprave scenárov.

Aj v tomto roku sme zrealizovali v mesiaci júl tri prázdninové podujatia Elmer zážitkové čítanie pre deti 3-5 rokov, Odvážny zajko zážitkové čítanie pre deti 5-6 rokov, O pažravej ťave

zážitkové čítanie pre deti 6-9 rokov. Podujatie si deti spestrili pesničkami, tvorivými dielňami, hraním spoločenských hier.

Počas letných prázdnin sme preukladali knižný fond do regálov, zároveň sme vytriedili staré a poškodené knihy, ktoré sme navrhli na vyradenie.

Začiatkom nového školského roka v mesiacoch september, október a november sme pozývali druhákov v rámci Liptovského Mikuláša a okolitých dedín na **slávnostné zápisy**. Z dôvodu pandemických opatrení sme stihli uskutočniť 15 slávnostných zápisov.

Na jeseň sme privítali v knižnici B.K. Zamiškovú s kolegom, kde .pre deti prvého stupňa pripravili dramatizáciu literárneho diela „Líza, mačka z Trojice“ od spisovateľa Jána Uličianskeho. Pre veľkú úspešnosť plánujeme p. Zamiškovú pozvať aj budúci rok.

Najmladšie deti najradšej čítali: Pavúčik Zlatúšik, Brontík, Máša a medveď, Gerba, Elmer a dúha, Veľké dobrodružstvá malého psíka, Odvážny Zajko, Barborkine dobrodružstvá, Babičkiné rozprávky na dobrú noc, Dobrodružstvá Terky a Kubka, Špinuška, Momo a rôzne leporelá.

Deti do 10 rokov si veľmi radi čítali: Labkova patrola, Nech žije rodina, Kitty zázračnica, Zvieratka y kúzelného lesa, Zvierací záchranári, Julinka malá zverolekárka, Detektívna kancelária Lassemaja, Trollovia, Šmolkovia, Máša a medveď, Mimi a Líza, Klára a Mátohy, Klára a Iglu, Benži Bengál Bom, Tresky-Plesky, Barbie, Little Pony, Prdíprašok doktora Proktora, Čarodejnice z jazdeckej školy, Poníky princeznej Eli, Detektív Kanónik, Veľká jablková farma, knihy W. Disneyho.

Staršie deti si najčastejšie požičiavali: Zlá Cica, Kapitán Bombardák, Pán prsteňov, Smradi, Krajina príbehov, Galaktická škola, Minicraft, Goblini, Príšerný učiteľ, Zákon svorky, Detektívi v čase, Časodejovia, Môj denníček, Tigria sága 1-4, Brána času, Fablehaven, Zošidlo, Exoti, Knihy troch pátračov, Tajomné príšery, Brána času, Zločinecká akadémia, Lovci prízrakov, Súkromný detektív Perry Panter, V krajine víl, Hviezdne vojny, Percy Jackson, Milý denníček, Dračie srdce, Čarodejníkov zlodej, Dračia ulička 13, Dračie srdce, Mirelka Pátračová, Tigri tím a stále obľúbený Harry Potter,

Pobočka Liptovskej knižnice G.F. Belopotockého v priestoroch ZŠ Janka Kráľa funguje od októbra roku 1992. Základná škola tak **už dlhodobo vytvára pre fungovanie knižnice vynikajúce podmienky**. Pracovníci ZŠ svojim kreatívnym prístupom neustále podnecujú knižnicu k vytváraniu edukačno-zábavných aktivít s detským čitateľom. **Napriek tomu, bol rok 2020 bojom o zachovanie knižnice**. Pobočka v roku 2020, v rámci svojich možností, úzko spolupracovala s vedením školy, pedagogickými pracovníkmi na I. a II. stupni ZŠ a vychovávateľmi zo Školského klubu detí, realizovala kultúrne podujatia, ktoré nadväzovali na výchovno-vzdelávací proces školy (od 8. januára do 11. marca + v mesiacoch jún, september a október podľa platných nariadení vlády SR). V ostatných mesiacoch boli všetky kultúrne podujatia s deťmi pre zlú epidemiologickú situáciu pre ochorenie COVID-19 zrušené. V mesiacoch november a december 2020 knižnica, okrem výpožičných služieb, v ZŠ Janka Kráľa poskytovala najmä: metodickú pomoc deťom a učiteľom pri výbere kníh; propagovala knihy formou nástieniek, výstaviiek a významných dní v roku; podľa potreby spolupracovala s pedagogickými zamestnancami školy na námetoch na tvorivé dielničky a zážitkové čítania. Pre zlú pandemickú situáciu ohľadne ochorenia COVID-19 sa nám plány kolektívnych podujatí na pobočke nepodarilo naplniť. Záujem o podujatia bol nižší. Bolo vyhláškou zakázané ich vykonávať a potom sa učitelia na 1. stupni snažili dohnať učivo z doby, keď bola škola zatvorená, pričom žiaci 2. Stupňa väčšinu roka v školských laviciach chýbali a učili sa dištančne doma. Medzi najúspešnejšie podujatia pobočky môžeme zaradiť Pexesové majstrovstvá, Súhvezdia nočnej oblohy – tematické hodiny, Abrakadabraka so slovenčinou,

Líza – mačka z Trojice. Deti 1. stupňa mali veľký záujem o tvorivé dielničky: Záložke to pristane, Prasiatko pre šťastie, Fašiangové masky, Múdre sovičky, Snežienky,...

Detskí čitatelia veľmi obľubujú kvízovú formu práce ako spätnú väzbu k prečítanej knihe. **Literárne kvízy** u detí preveria ich pamäť a cit pre výber podstatného i detailu z textu. V tímoch sa učia spolupracovať, vyhrávať aj prehrávať. **Vedomostné kvízy** sa skôr snažia zábavnou formou sprostredkovať zaujímavé informácie náučného charakteru. Zážitkové čítanie je spôsob práce s literárnym textom a ilustráciou v knihe, ktorého hlavným cieľom je sprostredkovať deťom zážitok. Snaží sa rozvíjať čitateľskú vnímavosť a pôsobí na emócie. Zážitkové čítanie využíva prvky tvorivej dramatiky a výtvarnej aktivity. Deťom sa najviac páčila Mliečna rozprávka, Objím ma, prosím – ku Dňu otcov, O zlatom vajíčku. Keďže deti museli doháňať zameškané učivo pre Covid-19, nebol taký priestor pre tento druh aktivity, resp. nebolo dovolené vykonávať žiadne podujatia. Hlasné čítanie je zamerané na techniku čítania a čítanie s porozumením. Deťom pomáha rozširovať slovnú zásobu a rozvíja ich jazykovú kultúru. Zároveň sa pri hlasnom čítaní učí dieťa počúvať seba aj svojich spolužiakov.

Hravá čítanológia - je určená tretiakom, cieľom je vytvárať u detí správne čitateľské návyky, vzbudiť v nich záujem o literatúru, odstraňovať „dvojité čítanie“ a hlavne nebať sa čítať nahlas. Čítame v menších skupinkách, cca 12 detí. Po čítaní nasledujú otázky k prečítanému textu a krátka zábavná alebo tvorivá aktivita.

Čítanie pod perinou – detský čitateľský kútik – na tiché i hlasné, individuálne i spoločenské čítanie detí pod perinou – podporuje vytváranie pozitívnych čitateľských návykov. Deti si pod perinou čítali najmä časopisy, ktoré knižnica v pobočke Podbreziny odoberá a knihy podľa vlastného výberu. Od septembra do decembra 2020 bolo čitateľský kútik zakázané využívať.

Knihovnícky kód je „súťaž“ na podporu čitateľského záujmu detí o knihu, dobrú orientáciu v knižnici a „obrázkovú dedukciu“. Každý mesiac sme vybrali z vopred určenej knihy obrázok, ktorý sme prefotili. Obrázok mali deti k dispozícii na hádanie. Autora knihy poznali. Deti museli uhádnuť KÓD, ktorý pozostával: Iniciály autora (toho poznali, len ho museli napísať v iniciálkach) + číslo strany z knihy, v ktorej sa obrázok nachádzal + iniciály knihy, z ktorej bol obrázok, ale odzadu. Iba správne vylúštený knihovnícky kód odomkol truhličku lúštitel'a. Zo správnych „kódových odpovedí“ sme vyžrebovali na konci mesiaca jedného lúštitel'a, ktorý získal malú odmenu.

Oblíbený kvíz pre stredoškolákov **Maturita v knižnici** sa konal už pätnásťkrát. V posledných rokoch zaznamenávame zvýšený záujem o tento kvíz zo všetkých stredných škôl v L. Mikuláši. V tomto roku sa doň zapojilo 5 škôl (Evanjelické gymnázium J. Tranovského, Hotelová akadémia, Stredná zdravotnícka škola, Stredná odborná škola polytechnická, Stredná odborná škola stavebná – všetky Liptovský Mikuláš), spolu 9 súťažných družstiev. Prvé miesto obsadili študenti z EGJT: Kamila Poliaková a Alexandra Špírková.

Autorské čítania a besedy so spisovateľmi

Besedami so spisovateľmi sme prispeli k prezentácii a popularizácii súčasnej literárnej tvorby a súčasne k vytváraniu pozitívneho vzťahu čitateľov k slovenskej literatúre a čítaniu. Ich uskutočnením sme nadviazali na dlhoročnú tradíciu a prispeli sme k jej ďalšiemu zveľaďovaniu aj s ohľadom na zachovanie kontinuity a na prirodzené požiadavky kultúrneho obecnstva. Spätnú väzbu máme hlavne od našich čitateľov, ktorí ich organizovanie vnímajú veľmi pozitívne. Väčšina stretnutí so spisovateľmi alebo osobnosťami spoločenského života sa uskutočnili v rámci projektu **Knižnica je tá správna adresa**, ktorý bol podporený Fondom na podporu umenia.

- 06.02. Židia v Liptovskom Mikuláši a holokaust. Prednáška P. Vítek.
 27.02. Spoveď kamionistky. Beseda s Jarmilou Zacher Pajpachovou.
 18.06. Včelárstvo na Slovensku. Prednáška + film. Michal Mačička.
 16.07. Putovanie po Južnej Amerike. Prednáška + film Stano Kal'avský.
 17.09. Ako som vozil Nórov. Beseda s Ondrejom Sokolom.

Peter Vítek je erudovaným historikom a archivárom v regióne Liptova. Jednou z jeho tém je židovská problematika v období 2. svetovej vojny a počas holokaustu. Súčasťou prednášky bola výstava knižných publikácií z úseku beletrie s tematikou holokaustu a výstava koláží Štefana Packu. Uskutočnili sa pri príležitosti 75. výročia oslobodenia koncentračného tábora v Osvienčime. Prednáška zaujala najširšie vrstvy čitateľov, počnúc stredoškólakmi až po pamätníkov.

Jarmila Zacher Pajpachová je najstaršou slovenskou kamionistkou a o tomto svojom nezvyčajnom povolaní napísala aj dve knihy príbehov: *Môj život kamionistky 1 a 2*. Okrem zážitkov z ciest po celej Európe sa vypísala aj zo životných tráum, ktoré ju postihli. Napriek ťažkému osudu srší optimizmom a humorom a spolu s manželom svojim rozprávaním zaujali mnoho návštevníkov besedy.

Michal Mačička je nestor slovenského včelárstva a zakladateľ Klubu filmových amatérov v L. Hrádku pred 50 rokmi. Publiku predstavil osem krátkych dokumentov s tematikou včelárstva, no napr. aj film o návšteve astronauta Jamesa Irwina v L. Hrádku, o chladiení potravín na vidieku pred vynálezom chladničiek, príbeh čiernovážskej mašinky a ďalšie. Medzi návštevníkmi besedy sa našli aj začínajúci včelári, ktorí si od majiteľa renomovanej značky Apigold pýtali cenné rady a odporúčania.

Oblíbený cestovateľ **Stanislav Kal'avský** si pripravil rozprávanie o krajinách Južnej Ameriky – Brazílii, Argentíne, Čile a Paraguaji. Svojím filmom, fotografiami a najmä rozprávaním dokázal dokonale priblížiť atmosféru, faunu, flóru, zvyky i mentalitu obyvateľstva týchto krajín. Jeho cestopisné prednášky sa pravidelne stretávajú so záujmom návštevníkov.

Medzi regionálnych autorov sa nedávno zaradil autor bestsellerov *Ako som vozil Nórov 1 a 2* **Ondrej Sokol**. Jeho knihy boli vyhľadávané aj v našej knižnici, preto sme sa rozhodli pozvať ho na besedu. Je pre ne typická irónia, sarkazmus a vtip. Autor má výborný pozorovací talent a pohotovo komentuje situáciu v autobusovej doprave na Slovensku, no najmä u jeho dlhoročného zamestnávateľa v Nórsku. K autobusovej doprave patria aj ľudia a destinácie, ktoré dokáže farbisto a niekedy prekvapivo vykresliť.

Z dôvodu pandémie a zákazu hromadných podujatí v rámci protipandemických opatrení sa viaceré podujatia z kategórie autorských besied a prednášok neuskutočnili a presunuli sa na r. 2021.

Iné podujatia

Knižničný jarmok je tradičná a čitateľmi veľmi očakávaná akcia, na ktorej za symbolickú cenu ponúkame vyradené knihy z nášho fondu, prípadne knižné dary od verejnosti. Pripravili sme ho tak ako po minulé roky v marci počas Týždňa slovenských knižníc a v novembri pri príležitosti založenia Prvej verejnej požičiavacej bibliotéky.

V roku 2019 sa uskutočnil 12. ročník súťaže o najkrajšiu knihu regiónu uplynulého roka V roku 2020 sa uskutočnil 13. ročník súťaže o najkrajšiu knihu regiónu uplynulého roka **Kniha Liptova 2019**. O titul Kniha Liptova 2019 sa uchádzalo spolu 35 kníh: 19 kníh v kategórii

beletria pre dospelých a pre deti a 16 kníh v kategórii odborná literatúra pre dospelých a pre deti. V polovici marca sa knižnica pre koronakrízu zavrela, preto sme nominované tituly predstavili formou anotácií na webovej stránke a facebooku knižnice. K propagácii významne prispeli mediálni partneri: týždenník MY Liptovské noviny, Rádio Liptov, TV Liptov a ružomerský Spoločník. Hlasovanie prebiehalo väčšinou elektronicky – cez email. Spolu bolo odovzdaných 490 hlasov. Pre pandémiu sa posunulo aj vyhodnotenie, ktoré sa napokon uskutočnilo cez mediálnych partnerov a sociálne siete knižnice. V kategórii beletria pre dospelých a pre deti 1. miesto získal Jozef Daník za knihu Zahmlený čas, 2. miesto získal Mikuláš Kseňák za svoje Bájky pre každého a 3. miesto Milan Igor Chovan za knihu ruských rozprávok Čarovný prsteň. V kategórii odbornej literatúry si najväčšiu priazeň získali na prvých dvoch miestach knihy Ivety Zuskinovej Štrba. Život ľudí v minulosti a Liptovský Hrádok. Prechádzky dejinami. Na 3.mieste sa umiestnil Miroslav Nemec s monografiou Od zločinu k trestu : vývoj stoličného súdnictva na Liptove v 18. storočí. Odmenu – predplatné týždenníka MY Liptovské noviny získal hlasujúci Július Brna.

Významnú osobnosť nášho mesta a zakladateľa prvej verejnej knižnice Gašpara Fejérpataky-Belopotockého sme si pripomenuli aj tento rok podujatím **Pocta Belopotockému** a položením venca pri jeho soche na námestí osloboditeľov v Liptovskom Mikuláši. Podujatie sa uskutočnilo v júni 2020 v rámci Divadelnej udalosti k 190. Výročíu prvého slovenského divadla.

V roku 2020 sme vyhlásili už 38. ročník literárnej súťaže začínajúcich autorov **Krídla Ivana Laučíka**. Vyhlásenie súťaže opäť komplikovala pandemická situácia na Slovensku i v zahraničí. Ovplyvnilo to počet prihlásených účastníkov, ktorý bol oproti predchádzajúcim rokom výrazne nižší. Zapojilo sa 34 autorov, s poéziou 23, s prózou 21 autorov; z toho autori poézie aj prózy boli 10. (Pre porovnanie 2019 – 77, 2018 – 61, 2017 – 49). Takmer polovica príspevkov bola v najmladšej vekovej kategórii 15 – 19 rokov. Výraznejšie zastúpenie mali aj autori v kategórii 20 – 39 rokov. Tri štvrtiny príspevkov poslali ženské autorky; potvrdzuje to prevahu súťažiacich ženských autoriek v porovnaní s mužskými. Práce hodnotila porota v zložení: spisovateľ a organizátor kultúrneho života Ján Cíger, novinár Peter Laučík, poetky Nad'a Kubányová, Anna Ondrejková a Anna Uramová. Po uvoľnení protipandemických opatrení sa 3. júla mohlo uskutočniť tradičné osobné stretnutie porotcov s ocenenými autormi, na ktorom sme sa venovali rozboru súťažných príspevkov aj celkovo autorskej literárnej tvorbe. Medzi ocenenými boli pravidelní účastníci i nové mená a porotcov potešili aj talenty spomedzi najmladšej vekovej kategórie.

V kategórii poézie porota udelila ceny Eliške Kohlíčkovej z Příbramu, Ľudmile Kõmivešovej z Banskej Bystrice a Júlii Rakovskej zo Smoleníc. Cenu na povzbudenie získali Ján Kollár z Martina a mladé autorky Barbora Langová z Chmeľnice a Magdaléna Martišková z Topoľčian. Eliška Kohlíčková dominovala aj v kategórii próza, spolu s ňou cenu získali Magdaléna Martišková z Topoľčian a Viliam Rosinský zo Šiah. Cenu na povzbudenie si odniesli Marek Baláž z L. Mikuláša, Mária Barnovská z Kolačkova a Zuzana Martišková z Topoľčian. V minulosti boli medzi ocenenými dnes už etablovaní autori Peter Bilý, Ján Púček, Ivana Dobrákovová či Zuzana Líšková.

Súťaž Krídla Ivana Laučíka finančne podporilo Mesto Liptovský Mikuláš a cenami aj KC Diera do sveta. Knižnica koncom roka vydala zborník víťazných prác s názvom Výhonky 36 a postupne autorov a víťazné texty predstavuje aj v podobe výstav na úseku beletrie. Víťazné príspevky súbežne zverejňujeme aj na facebooku Krídla Ivana Laučíka.

Literárna dielňa so Silviou Kaščákovou s názvom Šálke do ucha bola určená členom Literárneho klubu pri LKGFB a verejnosti so záujmom o básnickú a textovú tvorbu. Poetka a textárka Silvia Kaščáková si pre účastníkov dielne pripravila tvorivé úlohy, pričom si precvičili básnickú formu limerik, vyskúšali napísať báseň s viazaným i voľným veršom na

rôzne témy a pokúšali sa „pretextovať“ Silviin text k piesni Most od skupiny Komajota. Výsledkom dielne je pdf zborník a jednotlivé výtvory sme publikovali na FB Krjela online.

Žiaľ pre opatrenia súvisiace s pandémiou koronavírusu sme nemohli zorganizovať tradičné podujatia: Literárny monitoring, Čitateľský maratón, Spomienka na Ivana Laučíka, Knižničný Vševedko, Noc s Andersenom, Noc literatúry, Kniha môjho srdca a Najlepší čitateľ roka – uskutočnil sa online formou, podobne ako aj vyhodnotenie súťaže Kniha Liptova 2019.

Podujatia pre seniorov

Osobitnú kapitolu tvorili podujatia pre seniorov v Domove sociálnych služieb ANIMA na sídlisku Podbreziny, s ktorým sme nadviazali úzku spoluprácu už v roku 2012 v rámci Európskeho roka aktívneho starnutia a generáčnej solidarity, a pre klientov DSS Royal Care v časti mesta Vitálišovce, s ktorým spolupracujeme od jesene 2014. Stretnutia – **Čítania pre seniorov** - sú zamerané na biblioterapiu – liečbu knihou, ktorá pôsobí na seniorov motivačne, aktívne vyplňa ich voľný čas a prekonáva emocionálnu izoláciu. Stretnutia sa konajú spravidla raz do mesiaca. Voľba literatúry je prispôbená požiadavkám klientov, ich veku, zdravotnému stavu, ale zvolená je aj tematicky podľa ročného obdobia, aktuálnych sviatkov či podľa ich želania. Príbeh musí byť vždy pozitívny, jednoduchý a so šťastným koncom. Poslucháči sú veľmi citliví na vnútornú pravdivosť a presvedčivosť čítaných diel, mnohokrát dochádza ku konfrontácii vlastných zážitkov a spomienok s čítaným textom. Cieľom tejto aktivity je dosiahnuť aktívne počúvanie deja, snaha udržať ich koncentráciu a pozornosť. Stretnutie s človekom „zvonka“ je pre klientov osviežením v jednotvárnom živote a pozitívne vplýva aj na ich psychiku.

Nástenky

Pracovníčky oddelenia pripravovali každý mesiac pre návštevníkov knižnice nástenku zameranú na výročia spisovateľov a iných významných osobností a zároveň na nej predstavili aktuálneho držiteľa Nobelovej ceny za literatúru.

Na ostatných propagačných nástenkách sme informovali čitateľov o súťažiach Kniha Liptova a Krídla Ivana Laučíka a ich výsledkoch. Dve nástenky boli urobené aj do vývesnej tabule umiestnenej mimo budovy knižnice (podchod k autobusovej zastávke MHD Centrum).

Výstavy

výstavy kníh k významným udalostiam a pamätným dňom

Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu, 21. august 1968, Slovenské národné povstanie, Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí (19. 11.), Svetový deň odstránenia násillia voči ženám (25. 11.)

výstavy k výročiam spisovateľov/iných osobností alebo aktuálne úmrtia

Jacques Prévert (120. výr. narodenia), Pavel Vilikovský (zomrel 10. 2. 2020), Milan Lasica (80. výr. narodenia), Martin Kukučín (160. výr. narodenia)

iné výstavy

Kniha Liptova 2019, Kniha žilinského kraja 2019 – výstava víťazných kníh ŽSK, Alena Sabuchová – víťazka Anasoft Litera za knihu Šeptuchy, Nobelova cena za literatúru – poetka Louise Glück, Naj knihy Eleny Ferrante. Knihy, ktoré spisovateľka odporúča; Vianoce v knižnici. Výstava kníh s vianočnou tematikou

predstavujeme víťazov literárnej súťaže Krídla Ivana Laučíka

Natália Gajdošíková (37. ročník), Eliška Kohlíčková (37. ročník), Marek Baláž (38. ročník), Mária Barnovská (38. ročník), Magdaléna Martišková (38. ročník)

Celkovo sme takýmto spôsobom inštalovali a verejnosti predstavili 35 výstav. Výstavu kníh nominovaných do súťaže Kniha Liptova 2019 sme otvorili, ale vzhľadom na zatvorenie knižnice pre pandémiu koronavírusu na ňu návštevníci nestihli reagovať. Víťazné diela Knihy roka 2019 z regiónov ŽSK sme vystavovali v septembri.

Literárny klub

- 24.01. Stretnutie Literárneho klubu, téma „Konečná stanica. Ako o holokauste uvažujeme dnes? – Aké hrozby a varovania do budúcnosti prináša? – Prečo rastie počet popieračov holokaustu?“
Autor témy: Nad'a Kubányová
- 28.02. Stretnutie Literárneho klubu, téma: „Včelobalom proti moru sáčkov“. Výroba včelobalu - ako sa nám darí znižovať odpad v domácnosti, šetriť energiu a znižovať uhlíkové stopy.
Autor témy Kristína Javorská.
- 29.05. Prvé stretnutie Literárneho klubu po korone
- 26.06. Stretnutie Literárneho klubu, téma „Spoločnosť a násilie“.
Autor témy: Peter Laučík.
- 25.09. Stretnutie Literárneho klubu, téma „Karel Čapek: Cesta na sever“.
Autor témy: Kristína Javorská
- 25.11. Korešpondenčný klub, téma: Bolesti samoty a radosti izolácie.
Autor témy: Pavel Hajko

Uplynulý rok v činnosti klubu veľmi poznačila koronakríza na jednej strane, keď boli zakázané hromadné podujatia, a na druhej strane odchod výrazného člena klubu Martina Droppu po incidente na sociálnych sieťach. Členovia sa stretli 5x osobne a jeden klub bol korešpondenčný, teda k téme sa mohli vyjadriť písomne (text, fotografia, video a pod.) Výsledky korešpondenčného klubu sme zverejnili na online platforme klubu – FB Krjela online (viac v časti Virtuálna kultúra). Osadenstvo klubových stretnutí bolo viac-menej stabilné, no niektoré témy pritiažli aj nových ľudí (prostredníctvom Kristíny Javorskej). Ohlas mal aj tvorivý klub K. Javorskej, kde sme vyrábali včelobaly. Predpokladáme, že z dôvodu obáv pred nákazou sa viacerí členovia na klube nezúčastňovali. S niektorými sme v písomnom kontakte a od väčšiny zaznela túžba osobne sa stretnúť. Príležitostne sa osobne zastavili Kristína Javorská, Ivan Repček, Peter Laučík.

Minulý rok sme vydali len jedno číslo Krjel, no od apríla sme začali s virtuálnou platformou Krjela online na FB (viac v časti Virtuálna kultúra). V Krjelach 56 sa s dlhšou prózou prezentoval člen klubu Milan Fecske, rovnako poetka, nestorka klubu Anna Ondrejková, Ivan Repček a spomedzi hostí poetka Hana Košková. Prekladom básní Wisławy Szymborskej zo zbierky Sol' prispela Silvia Kaščáková, aktuálny rozhovor s Ibojou Wandall-Holm pripravila Zuzana Líšková, ktorá vo významnej miere pomohla aj s obsahom na Krjela online. V rubrike Zabudnuté osobnosti sme si pripomenuli nedávno zosnulého aktéra novembra '89 v Liptove. Pôvodnú koncepciu Krjel 56 navrhnutú na stretnutí redakčnej rady v januári 2020 sme po odchode M. Droppu museli pozmeniť a rovnako nebola použitá ani jeho obálka. Časopis vychádza v rozšírenom náklade (200 ks), pričom ho distribuujeme aj na stredné školy, do literárnych časopisov, do ďalších knižníc a rovnako autorom a ďalším čitateľom.

Projekt Krjela online

Počas 1. vlny koronakrízy sme ako online aktivitu na FB založili stránku Krjela online s cieľom publikovať príspevky členov literárneho klubu pri Liptovskej knižnici G. F. Belopotockého od 14. apríla 2020. Logo stránky navrhol člen klubu Ivan Repček. Postupne sme na stránku postavali príspevky rôznych žánrov od viacerých autorov, niektorí majú vlastné rubriky. Najdlhšie, až do súčasnosti, uverejňujeme cestopisy Stana Kaľavského v rubrike #SoStanomNaCestách. Od apríla sme publikovali už štyri: Thajsko a Kambodža, Keňa, Peru a Bolívia a Himaláje. Každý cestopis dopĺňa bohatá fotodokumentácia. V jarých mesiacoch mala svoju rubriku Kristína Javorská #ZBožejLekárneVyberáKristína, kde predstavovala využitie liečivých rastlín. Ďalšia členka klubu Denisa Bellová predstavovala starých japonských básnikov v rubrike #DeniskinePostrehy, kde priniesla aj rozhovory počas prvej vlny korony. V rubrike #ČoVČaseKorony sme zverejnili predovšetkým knižné i ďalšie kultúrne tipy napr. od Zuzany Líškovej, Petra Laučíka sen. a Martina Droppu. Sporadicky sme uverejnili aj básne členov klubu (P. Hajko, A. Jármayová) či rozhovor Zuzany Líškovej s dánskou spisovateľkou vyrastajúcou na Liptove Ibojou Wandall-Holm.

V novembri, s presahom do decembra, sme pripravili korešpondenčný klub, do ktorého sa zapojili šiesti členovia. Ich príspevky sme v decembri publikovali na FB Krjela online. Rovnako sme publikovali aj príspevky zo zborníka z literárnej dielne Šálke do ucha.

Virtuálna knižnica

Od marca 2020 sa mnohé aktivity knižnice presunuli do online priestoru, ktorý sme súhrnne nazval Virtuálna knižnica:

Čítame si doma – súťaž – od 1.4.2020 – ľudia posielajú fotografie, ako čítajú, resp. čo čítajú – výhra: ročné členstvo v knižnici zadarmo

Pripomíname si.... – významné výročia a dni – zverejňovanie informácií – od 1.4.2020

Kniha Liptova 2019 – FB- lajkovanie – postupné zverejňovanie obálok nominovaných kníh – po 1 z každej kategórie – od 1.4.2020

Knižný Oskar – anketa – od 1.4.2020 – moja najobľúbenejšia kniha / kniha, ktorá zmenila môj život...

Knižničné múdrovisko – v hlavnej úlohe knihy a čítanie – zber a zverejňovanie vtipov o knihách, knižniciach, čítaní, spisovateľoch, citátov z kníh a o knihách.... – od 1.4.2020

Liptovská knižná hádanka – úryvky z kníh liptovských autorov – súťaž – od 1.4.2020 - výhra: kniha liptovského autora, zverejňovanie každý utorok a piatok od 3.4.2020

190 rokov verejnej knižnice v Liptovskom Mikuláši – videoprezentácia - na www.kniznicagfb.sk od 20.4.2020

Bitka pri Vavrišove 1709 – videoprednáška s Petrom Vítekom – na www.kniznicagfb.sk od 14.4.2020

Krídla Ivana Laučíka 2019: Predstavujeme víťazov literárnej súťaže začínajúcich autorov

2. Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Bibliograficko-informačnú regionálnu činnosť zabezpečovali v spolupráci **dve pracoviská - KIS a ÚRL**, ktoré plnili úlohy vyplývajúce zo svojho zamerania na bibliografiu, regionalistiku a informatiku podľa plánu činnosti, potrieb používateľov knižnice a aktuálneho diania sledovaného regiónu, resp. v rámci spolupráce s regionálnymi inštitúciami atď. V zaradení pracovísk a pracovníčok v organizačnej štruktúre knižnice (2 pracovníčky: bibliograf-informatik v KIS a regionálny bibliograf v ÚRL - obe v kumulovaných funkciách v organizačnej štruktúre priamo podriadené riaditeľke knižnice) nedošlo oproti predchádzajúcemu sledovanému obdobiu k žiadnej zmene.

Pozn.: pracovisko KIS ako samostatná organizačná jednotka funguje od r. 1995 v centrálnej budove knižnice, ÚRL: v NKP Čierny orol ako súčasť Úseku náučnej literatúry – ÚNL (spolu so študovňou).

Pracoviská plnili úlohy priebežne počas celého roka so zameraním na bibliografiu, regionalistiku a informatiku. Činnosť bola obmedzená v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 na Slovensku od marca 2020 a dlhodobou PN pracovníčky ÚRL.

- **Excerpcia seriálov a automatizované spracovávanie bibliografických regionálnych záznamov** v KIS a ÚRL:
 - retrospektívne aj súbežne boli **excerpované články** z ústrednej a regionálnej tlače: **retrospektívne** za roky 1960, 1963, 1979 - 1980, 1982, 1984, 1988, 2014 - 2015, 2017 - 2019, **súbežne** za rok 2020 (podklady pre ročenku **Liptov v tlači v elektronickej podobe** a bibliografie), do DB boli priebežne dopĺňané aj ďalšie články sekundárne získané regionálnou bibliografickou činnosťou
 - v centrálnej budove bolo v uvedenom období **pravidelne monitorovaných 39** periodík, okrem toho ďalšie odborné periodiká z oblasti knihovníctva - aktuálne i retrospektívne a darované periodiká. V Úseku regionálnej literatúry bolo **monitorovaných 45 regionálnych** (v tom obecné 40, školské 3, firemný 1, literárny 1) a **17 nadregionálnych periodík**. Excerpcia a automatizované spracovávanie regionálnych záznamov sa vykonáva pre potreby regionálnej bibliografie v knižnici (elektronický výstup ročenky Liptov v tlači, personálne atematické bibliografie, bibliografické letáky a i.), následne pre uspokojovanie informačných potrieb používateľov a širokej verejnosti; excerpcia a spracovávanie záznamov má každoročne plynulé pokračovanie a ukončenie na začiatku ďalšieho kalendárneho roka
 - zabezpečoval sa **monitoring tlače** pre Liptovskú galériu Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši
 - v databáze boli spracované **záznamy zo zošitovej podoby SNB** - články: rok 1992
 - získavali sa xerokópie článkov regionálneho zamerania cez služby SNK alebo iných knižníc
 - zabezpečoval sa priebežný **analytický rozpis regionálnych a nadregionálnych dokumentov**, najmä knižných dokumentov (knihy, slovníky, zborníky)
 - v ÚRL spracované **elektronické zdroje** obsahovo zamerané na región Liptova - tlačové správy za r. 2019 a 2020 spolu 29 záznamov, v databáze k 31.12.2020: **292** záznamov

- **Uchovávanie periodík a spracovávanie albumov výstrižkov** (podľa vročenia alebo tematických):
 - príprava a uchovávanie výstrižkov v albumoch podľa vročenia, dopĺňanie výstrižkov do už existujúcich albumov (súčasť excerpcie - KIS aj ÚRL)
 - uchovávanie periodík: v ÚRL sú uchovávané všetky spracovávané regionálne periodiká, staršie ročníky viazané, ostatné spracovávané nadregionálne periodiká sa uchovávajú v ÚRL aj v KIS 1 rok dozadu, následne sú spracované formou výstrižkov do albumov, ktoré sú tiež spracované automatizovane. Albumy výstrižkov boli v minulosti budované ako tematické, v období posledných rokov už podľa vročenia. Priebežne sa dopĺňali o výstrižky aj už existujúce ročníky albumov.
 - excerpčia starších výstrižkov článkov podľa tematiky
- **Budovanie databáz a počty záznamov**
 - **informačný aparát** ÚRL a KIS bol priebežne budovaný ako v predchádzajúcich obdobiach: okrem knižničného fondu ho tvorila databáza AKS Clavius, fotografická databáza regionálnych osobností budovaná mimo databázu AKS. Zdrojom retrospektívnych informácií sú priebežne spracovávané albumy výstrižkov. V AKS Clavius sú z hľadiska regionalít podstatné databázy jednotlivých typov titulov a ich analytických rozpisov, článkov z periodík, databáza regionálnych autorít a databáza miest a obcí regiónu Liptova.
 - **počet záznamov v celej databáze knižnice s väzbou na región** (t.j. nie iba lokácia ÚRL)k 31.12.2020 = **registrované záznamy: autori 3 172** (z toho korporácie 869) + **tituly 12 531** (v tom záznamy: AV dokumentov, elektronických zdrojov, firemnej literatúry, grafiky, hudobnín, kníh, kartografických dokumentov, multimédií, normatívnych dokumentov, oficiálnych dokumentov, periodík, PC súborov, rukopisov, špeciálnych tlačovín, vedeckých a VŠ prác, zborníkov, zvukových dokumentov) + **články 85790** (v tom články v periodikách 79503 + články v zborníkoch 815 + články v knihách 5112 + články v špeciálnych tlačovinách 252 + články v zvukových dokumentoch 30 + články v grafike 78) + **záznamy o mestách a obciach 159, spolu:101 652, prírastok za rok 2020: +4 040**

V rámci AKS Clavius bola budovaná a priebežne aktualizovaná:

- **databáza regionálnych autorov/osobností** (biografické spracovanie, anotovanie životopisných hesiel, vrátane fotografického, resp. obrazového materiálu mimo AKS Clavius) - pre informačné potreby vlastnej inštitúcie, používateľov knižnice a širokej verejnosti (aj z iných regiónov Slovenska) prostredníctvom katalógu Carmen. Výstupom sú o. i. ročne tlačenou formou vydávané *Výročia...*, ktorých posledné ročníky už okrem základných hesiel obsahujú aj plné biografické texty s odkazmi (ISO 690). Databáza bola rozširovaná a systematicky dopĺňaná o nových autorov a osobností podľa dostupných materiálov (z fondov knižnice, dotazníkového prieskumu, kalendárií iných knižníc a ďalších zdrojov). Už existujúca databáza bola aktualizovaná stotožňovaním autorov alebo dopĺňaním faktografických informácií, pevnou súčasťou sú odkazy na zdroje v zmysle citácií podľa STN ISO 690; za účelom rozširovania a aktualizovania databázy sa vykonával priebežný analytický rozpis regionálnych a nadregionálnych titulov (najmä slovníkov za účelom spracovania jednotlivých hesiel).

Počet záznamov **regionálnych autorov/osobností v databáze** k 31.12.2020 podľa evidovaných regiónov a miesta narodenia: **3 172**, z toho **osobných autorít 2 303** a **korporatívnych autorít 869**

- **databáza regionálnych článkov** - počet záznamov v databáze k 31.12.2020: **85 790** (prírastok za rok 2020: + 3887)
- **databáza** titulov rôznych typov **regionálnych dokumentov** (len lokácia ÚRL) - počet záznamov k 31.12.2020: **18430** (prírastok za rok 2020: + 506)
- **databáza vydavateľov** v regióne k 31.12.2020: **512**
- **databáza miest a obcí** Liptova - databáza vybudovaná v predchádzajúcom AKS (PC-Lib) s faktograficky popisnými údajmi, väzbami na relevantný knižničný fond a sprievodným obrazovým materiálom sa ďalej pod AKS Clavius nespracováva, je v čiastočnej podobe prístupná v DB

- **Fond regionálnej literatúry a registrované informácie:**

- systematicky a podľa finančných možností organizácie sa získaval, doplňal (cez distribučné agentúry, kníhkupectvá, ďalšie zdroje a dary) a následne spracovával knižničný regionálny fond, katalogizačne bolo v ÚRL spracovaných 138 knižničných jednotiek regionálneho charakteru
- **knižničný regionálny fond** (len lokácia ÚRL) - jeho stav k 31.12.2020 je **18 430 knižničných jednotiek** automatizovane spracovaných (z toho: knihy 3 454, grafické dokumenty 2 266, audiovizuálne dokumenty 35, špeciálne tlačoviny 3 833, zborníky 385, zvukové dokumenty 43, firemná literatúra 97, normatívny dokument 1, kartografické dokumenty 78, oficiálne dokumenty 49, počítačové súbory 4, vedecké a vysokoškolské práce 22, rukopisy 2, multimediálne dokumenty 5, periodiká 8156)
- **prírastok** v roku 2020: + **506 knižničných jednotiek** (z toho: knihy + 47, grafické dokumenty + 64, špeciálne tlačoviny + 61, zborníky + 14, firemná literatúra + 2, rukopisy + 1, periodiká + 317)
- digitálne sa regionálne dokumenty nespracovávali
- **prezenčné výpožičky regionálnej literatúry: 959** (absenčné výpožičky regionálnych dokumentov sú možné na iných úsekoch, kde sú zahrnuté v štatistikách), úbytok - 3 074
- **počet návštevníkov ÚRL** za rok 2020: **173** (úbytok - 450)
- pracoviská **poskytovali faktografické, dokumentografické a bibliografické informácie a služby** regionálneho charakteru, albumy výstrižkov a regionálnu literatúru používateľom knižnice a na základe požiadavky aj iným knižniciam alebo ich bibliografickým pracoviskám, kultúrnym inštitúciám mesta L. Mikuláš alebo individuálnym záujmom o štúdium regionálnej problematiky
- **registrované bibliografické a faktografické informácie na regionálne témy:** 3 828 (záznamy v bibliografiách a slovníkoch) + 173 (záznamy v regionálnej rešerši) + 179 (registrované informácie regionálneho charakteru v AKS Clavius) = spolu **4180**
- k bibliograficko-informačným a regionálnym činnostiam bola využívaná predovšetkým vlastná databáza AKS Clavius, databáza katalógov SNK pod AKS Virtua, databáza MDT (Internet - Slovenské MDT Online), sieť Internet
- **regionálne výstavy z fondov ÚRL:** 03.01.2020 - Fraňo Kráľ (65. výr. úmrtia), 18.01.2020 - Július Lenko (20. výr. úmrtia), 05.02.2020 - Ivan Rumanský (30. výr.

úmrtia), 22.02.2020 - Zdenko Hochmuth (70. výr. nar.), 19.03.2020 - Ján Okál' (30. výr. úmrtia), 07.04.2020 - Anton Lauček (70. výr. nar.), 21.04.2020 - Ľudovít Fulla (40. výr. úmrtia), 03.05.2020 - Irena Jakubcová-Dérerová (25. výr. úmrtia), 16.05.2020 - Karol Špánik (85. výr. nar.), 05.06.2020 - Martin Rázus (35. výr. úmrtia), 21.06.2020 - Jana Bodnárová (70. výr. nar.), 01.07.2020 - Vladimír Krivoš (155. výr. nar.), 25.07.2020 - Ján Lajčiak (145. výr. nar.), 07.08.2020 - Ester Šimerová-Martinčeková (15. výr. úmrtia), 17.08.2020 - Bohumil Motejlek (75. výr. nar.), 06.09.2020 - Judita Feňvešová (75. výr. nar.), 29.09.2020 - Margita Schwalbová (105. výr. nar.), 05.10.2020 - František Bizub (75. výr. nar.), 27.10.2020 - Peter Vitek (50. výr. nar.), 04.11.2020 - Alojz Lutonský (115. výr. nar.), 25.11.2020 - Ján Okál' (105. výr. nar.), 06.12.2020 - Vavro Šrobár (70. výr. úmrtia), 20.12.2020 - Viktor Mydlo (125. výr. nar.)

• Rešeršná činnosť

- na základe požiadaviek používateľov a/alebo pre potreby bibliografického pracoviska knižnice bola z fondov Slovenskej knižnice (web) a z vlastnej automatizovanej databázy zostavená **1 rešerš s väzbou na región Liptov**:
 - Nárečová lexika vybranej oblasti - Liptov (173 záznamov)

Pozn.: rešerš bola vypracovaná Úsekom náučnej literatúry, rovnako ako aj ďalšie (nadregionálne) rešerše na základe požiadaviek používateľov a čitateľov knižnice (najčastejšie študentov), tie sú súčasťou hodnotenia daného úseku (ÚNL)

• Edičná činnosť bola vzhľadom na obmedzenia spojené s pandémiou ochorenia COVID-19 na Slovensku etapovitá, pripravená na vydanie a/alebo v tlačenej forme boli vydané:

- priebežne sa pripravovali podklady k **Výročiam 2020** : kalendárium výročí regionálnych autorov a osobností okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok a boli v rámci edície Regionálnej bibliografie vydané tlačou (291 záz.)
- priebežne boli spracovávané záznamy pre **Liptov v tlači 2020**[elektronický zdroj] : bibliografická ročenka. Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. Na začiatku roka 2021 dobieha excerpčia a spracovanie záznamov za rok 2020, titul rovnako ako predošlé ročníky nebude vydaný tlačou, záznamy sa nachádzajú v AKS Clavius v elektronickej podobe: k 31.12.2020: 3 242 záz.
- tlačou vydaný **Stan Mikita** : biografický leták pri príležitosti 80. výročia narodenia / zostavila Ivona Salajová. - Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. (55 záz.)
- tlačou vydaný **Jana Bodnárová** : biografický leták pri príležitosti 70. výročia narodenia / zostavila Ivona Salajová. - Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. (176 záz.)
- tlačou vydaný **Ján Volko-Starohorský** : biografický leták pri príležitosti 140. výročia narodenia / zostavila Ivona Salajová. - Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. (50 záz.)
- tlačou vydaný **Edita Ambrušová** : biografický leták pri príležitosti 100. výročia narodenia / zostavila Ivona Salajová. - Liptovský Mikuláš : Liptovská knižnica G. F. Belopotockého, 2020. (14 záz.)
- spracované boli medailóny regionálnych osobností: **Mária Bellová** (1885 - 1973), **Anna Pivková** (1835-1921), **Ester Martinčeková-Šimerová** (1909-2005), **Iboja Wandal-Holm** (1922) (II/2020, pre odbor kultúry ŽSK)

- priebežne sa pripravovali podklady ku **Karol Ruppeldt** : biografický leták pri príležitosti 180. výročia narodenia, vydaný tlačou bude následne

Pozn.: tlačou vydané edičné tituly boli (niektoré budú) v zmysle Zákona o povinných výtlačkoch rozoslané inštitúciám na Slovensku.

Tab. 22 Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Ukazovateľ	r. 2019	r. 2020	Rozdiel
počet registrovaných bibliograf. a faktogr. informácií zameraných na regionálne témy	5 725	4 180	- 1 545
počet vypracovaných bibliografií /tlačené+elektronické/ spolu	28	26	- 2
z toho kalendárium	0	1	+ 1
ročenka	1	1	0
personálna bibliografia	0	0	0
bibliografický leták	0	0	0
iné /životopis.medailón, inf.leták a pod./	0	8	+ 8
počet vypracovaných rešerší	55	42	- 13
- z toho počet rešerší na regionálne témy	9	1	- 8
počet titulov monitorovaných periodík spolu	114	101	- 13
- z toho periodiká regionálneho zamerania	53	45	- 8
počet záznamov v databáze regionálnej článkovej bibliografie spolu	81 903	85 790	+ 3 887
z toho ročný prírastok spolu	5 931	3 887	- 2 044
- z toho články z periodík	5 291	3 690	- 1 601
články zo zborníkov, kapitoly z kníh a iných špeciálnych tlačovín	640	197	- 443
fond regionálnych dokumentov spolu	17 924	18 430	+ 506
z toho - knihy /počet KJ/	3 407	3 454	+ 47
- periodiká /počet titulov/	7 839	8 156	+ 317
- iné - spracované v KIS /drobné tlače, AV, dokumenty, firemná lit., grafika, mapy a iné špec. dokumenty/	6 678	6 820	+ 142
elektronická databáza regionálnych autorít - počet autorít spolu	3 126	3 172	+ 46
z toho osobné autority	2 275	2 303	+ 28
korporatívne autority	851	869	+ 18
elektronická databáza fotografií - počet spracovaných záznamov fotografií v KIS	*	*	*
výpožičky regionálnych dokumentov spolu	4 033	959	- 3 074
z toho - knihy	622	215	- 407
- periodiká	3 002	608	- 2 394
- výstrižky	**	**	**
- iné	409	136	- 273
počet zrealizovaných regionálnych podujatí /garant podujatia - regionálne oddelenie/	1	5	+ 4
počet návštevníkov regionálneho oddelenia	623	173	- 450
počet využívaných elektronických databáz	4	4	0

Pozn.:

*fotografie spracovávané v súvislosti s regionálnymi autoritami nie sú v DB spracované ako záznamy, ale tvoria doplnujúci informačný materiál (zostavovanie bibliografií, letákov, medailónov) mimo AKS Clavius

** výpožičky výstrižkov sa samostatne nesledujú, pretože sú pevnou súčasťou albumov výstrižkov (kníh), takže sú započítané vo výpožičkách kníh

- **Informačná činnosť:**

- a) **AKS CLAVIUS - servis a rozvoj automatizovaného knižničného systému (AKS):**

pracovníčka KIS zabezpečovala priebežný servis AKS (podľa potreby vzhľadom na pandémiu COVID-19 na Slovensku mailové konzultácie s firmou MS-SOFT, s. r. o. a V. Romokom - v oboch prípadoch servisné zastúpenie systému na Slovensku) predovšetkým v bloku bibliografie, výpožičiek, zálohovania dát, v oblasti nastavení právomocí a LAN v centrálnej budove knižnice a na pobočkách, ďalej (niektoré s pracovníčkou ÚRL):

- priebežné opravy záznamov článkov v prílohách (po konverzii databáz)
- priebežné opravy/úpravy záznamov článkov v periodikách - ich kľúčových slov
- priebežná oprava a aktualizácia Slovníka – Autority (Osobné meno, Meno korporácie, Meno akcie, Geografické meno), súbežná kontrola na regionalitu „R“
- priebežná oprava a aktualizácia údajov v Slovník – Autority (biografické heslá POZ a citácie zdrojov 670)
- priebežná oprava a aktualizácia údajov v Slovník – Autority (NAR, UMR, PUS, REG, OBL)
- priebežná oprava a aktualizácia Slovníka – Kľúčové slová
- priebežná oprava a aktualizácia Slovníka – MDT
- priebežná oprava a aktualizácia Slovníka zdrojov 461/773
- priebežná oprava zdrojových údajov v analytických rozpisoch dokumentov - pole 773 (retrospektívne)
- servis systémom neuložených kľúčových slov v záznamoch regionálnych článkov (najmä r. 2019)
- v súvislosti s uchovávaním výstrižkov v albumoch boli k záznamom týchto článkov priebežne doplňané údaje o ďalšom zdroji –lokácia v albume (pole 773)
- priebežné (retrospektívne) dopĺňanie a/alebo aktualizovanie údajov v poli 600-651 VEC (Osobné meno, Meno korporácie, Meno akcie, Geografické meno) najmä v záznamoch článkov z periodík a analytických rozpisoch kníh
- opravy korporácií v špeciálnych tlačovinách (pole 100 a 245)
- zlučovanie duplicít / opravy čitateľov v databáze - priebežne podľa potreby
- lokálne nastavenia AKS Clavius podľa priebežných aktualizácií systému firmou LANius s. r. o. v bloku Výpožičky a bloku Katalogizácia - priebežné konzultácie M. Sabo, V. Romok
- zadefinovanie parametrov a konzultácia k novým funkciám AKS CLAVIUS v bloku Katalogizácie (F6 pre predvyplneniev poliach a podpoliach článkového spracovania) - M. Sabo-MS-SOFT, s. r. o-použitie pre všetky regionálne knižnice Žilinského kraja
- priebežne apodľa potreby nastavované Zatváracie dni a obdobia (vrátane prolongácií výpožičiek, rezervácií, upomienoka MVS) v súvislosti s prvou a druhou vlnou pandémie COVID-19

- zabezpečenie aktualizácii systému (apríl, júl, november 2020), podľa potreby odstraňovanie chýb a/alebo úpravy v AKS CLAVIUS(aktualizácia cenníka poplatkov a sankčných poplatkov na základe zadefinovania tabuliek) - M. Sabo-MS-SOFT, s. r. o.
- úprava zobrazovaného výstupu údajov regionálnych autorít pod Carmen - počet zdrojov (pole 670) a prehľadnosť výstupu - na základe definovania požiadavky pre LANius, s. r. o.
- spolupráca apriebežné mailové konzultácie sV. Romokom (servisné zastúpenie AKS CLAVIUS na Slovensku) k aktualizáciám AKS
- priebežné riešenie aktuálnych problémov v DB Clavius (chybné hlášky, aktuálne zistené chyby v slovníkoch, registroch, a pod.)
- komunikovanie aktuálnych údajov LK GFB k pripojeniu - vzdialený servis (IP adresa knižnice pre LANius, s. r. o.)

b) spolupráca s Ing. Milanom Jančuškom–JANSOL pri zabezpečení prevádzky LAN v centre, ÚNRL a na pobočke ZŠ Janka Kráľa:

- servis serverov cez vzdialený prístup (podľa potreby reset servera v centre - január)
- servis pracovných staníc cez vzdialený prístup (centrum, pobočky – ZŠ Podbreziny opakované zmeny IP adries)
- servis pre zabezpečenie internetového pripojenia LAN – podľa potreby
- zabezpečenie pravidelnej profylaktickej kontroly operačných systémov serverov a kontrola záloh na externé disky v centre
- posúdenie cenovej ponuky na tonery pre LK GFB od fyDamedis s. r. o.
- sieťové nastavenia nového multifunkčného zariadenia (riaditeľ)
- sieťový kábel do lišt v MÚ pre potreby internetového pripojenia (notebook)
- cenová ponuka a následná inštalácia tlačiarne pre ÚETČ
- kontrola PC v LAN ÚNRL po upozorneniach systému
- zabezpečenie servisu PC čitateľ v Multimediálnom úseku (aktualizácie)
- servis PC ÚETČ (internet - switch)
- servis multifunkčného zariadenia – čistenie, zmena cesty na IP PC (KIS)
- servis tlačiarne Canon - podávač (MÚ)
- servis PC internet - switch (ÚB)
- výmena routeru server - cloud switch (MÚ)
- inštalácia nového PC v OKIF (Jendrušáková)
- nastavenie nových právomocí v AKS pre OKIF (Pačajová)
- nová batéria pre UPS k PC (KIS)
- nová UPS k serveru (ÚNRL)
- zabezpečenie PC vzdialeným prístupom počas odstávky elektriny (ÚNRL)
- zabezpečenie PC vzdialeným prístupom počas odstávky elektriny (centrálna budova)
- servis PC – USB port (ZŠ Podbreziny)

- servis PC ÚETČ (aktualizácie)
 - cenová ponuka a inštalácia UPS k satelitnej anténe (internet v centre)
 - zapojenie monitor a router servera na UPS (MÚ)
 - servis PC čitateľ (ÚNRL)
 - zabezpečovanie servisu, údržby a nastavení prídavných zariadení v LAN centra a pobočiek (najmä tlačiarne a i.)
 - zabezpečovanie tonerov pre tlačiarne a multifunkčné zariadenia (sprostredkované firmou Synergon, a. s., pobočka Liptovský Mikuláš)
- **Ďalšia odborná činnosť vrámci knižnice, spolupráca s inštitúciami a/alebo jednotlivcami v regióne:**
 - priebežný výskum regionálnych osobností a ich biografických údajov a zdrojových prameňov (knižných aj elektronických) pre potreby opráv, úprav a doplnkov do Slovníka - Autority v DB, prednostne k vydaniu Výročí 2021 (s úplnými biografickými heslami a citáciami), priebežné dopĺňanie biografických údajov regionálnych autorít zo zborníkov Biografické štúdie (SNK Martin)
 - dopĺňovanie chýbajúcich záznamov do AKS Clavius k regionálnej autorite - Janko Alexy
 - priebežné spracovávanie a dopĺňanie fotografií regionálnych autorít a súvisiacich fotografických materiálov do DB fotografií (mimo AKS Clavius)
 - tlač pozvánok a materiálov regionálneho charakteru dostupných na internete pre spracovanie a archivovanie v ÚRL (priebežne)
 - spolupráca s miestnym Múzeom J. Kráľa pri posudzovaní regionality autorít (Petrášovci)
 - vypracované boli návrhy odborných činností k „Aktivitám pre rok 2020“ (I/2020, odbor kultúry ŽSK)
 - vypracované bolo štruktúrované hodnotenie činnosti za rok 2019 (I/2020, SNK a KK v Žiline)
 - aktivovanie hesla v nových prihlasovacích údajoch LK GFB pre Slovenské MDT Online (I/2020)
 - mailové konzultácie k retrospracovaniu regionálnych článkov pod AKS CLAVIUS pre bibliografiu Turčianskej knižnice v Martine (IV/2020)
 - kontrola údajov a pripomienkovanie Bibliografie bibliografií za rok 2018 a Evidencie bibliografických prác na rok 2020 za bibliografické pracovisko LK GFB (V/2020, SNK)
 - návrhy a pripomienky ku kľúčovým témam slovenského knihovníctva počas audiencie u ministerky kultúry N. Milanovej (VI/2020, H. Mlejová)
 - vypracovaný číselný výkaz - počet bibliografických záznamov v regionálnej článkovej databáze a prírastok k 30. 6. 2020 do tabuľky plnenia programového rozpočtu (VII/2020)
 - pripomienkovanie pracovného materiálu Pravidlá využívania knižničného parčíka (VII/2020, riaditeľka)
 - pracovné stretnutie s bibliografkami Krajskej knižnice za účelom ich oboznámenia sa s novinkami AKS CLAVIUS (LK GFB, IX/2020)
 - pripomienkovanie a návrhy aktivít a odborných činností k „Smart kultúra“ dotazníku (IX/2020, ŽSK)

- pripomienkovanie možností spolupráce s CVTI SR v celonárodných projektoch (X/2020, CVTI)
- spolupráca so Slovenským zväzom protifašistických bojovníkov (oblasťným výborom v Liptovskom Mikuláši) - prístup k periodickej tlači Bojovník - excerptia(r. 2017, 2018)
- spolupráca so Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši - excerptia periodík Pamiatky a múzea a Múzeum (r. 2019)
- pre potreby LK GFB bol zostavený materiál Publikačná činnosť pracovníkov knižnice za rok 2020 a články o knižnici
- príprava materiálov a konzultácie používateľom knižnice k ročníkovým, bakalárskym a diplomovým prácam (napr.: Liptovská Mara, Gašpar Fejérpataky-Belopotočský, Urbár Liptovská Sielnica, Erby Liptovskej stolice, Žiar, Liptovský Ján, Liptovsko-oravský seniorát, Jánska dolina, Hybe, Kostol vo Vrbici, Folklórny festival Východná, Silvia Vančová, Partizánska Ľupča, Milan Rúfus, Malužiná, Havránok, Archeologický výskum na strednom Slovensku - Liptov, Povesti o Liptove)
- na základe požiadavky Krajskej knižnice v Žiline bol zaslaný súpis plánovanej/predpokladanej bibliografickej edičnej činnosti LK GFB na rok 2021(XII/2020)
- informatická výchova pre študentov stredných škôl - význam a fungovanie ÚRL
- spracovanie Výkazu KULT4-01
- reorganizácia knižničného fondu v ÚNRL
- mesačné spracovávanie výkazov práce
- účasť na inventarizácii majetku Liptovskej knižnice G. F. Belopotockého
- služby vo výpožičnom procese boli zabezpečované podľa rozpisu a aktuálnych potrieb organizácie, pracovníčka KIS- v Multimediálnom úseku a Úseku detskej literatúry, individuálna práca s čitateľom, individuálne konzultácie k využívaniu výpočtovej techniky, individuálne konzultácie k regionálnej problematike, pracovníčka v ÚNRL - individuálna práca s čitateľom, práca s regionálnym fondom, individuálne konzultácie k regionálnej problematike

3. Metodická a poradenská činnosť knižnice

3.1. Metodické návštevy spolu

Metodické návštevy mimo vlastnej knižnice: 28

Konzultácie: 61

Odborné porady a semináre, z toho pre mestské a obecné knižnice, resp. pre knižnice iných sietí: 0

3.2. Vnútroknižničná metodika

Metodička spolupracovala s vedením knižnice a ostatnými pracoviskami. Zaoberala sa prijatými legislatívnymi opatreniami, internými úlohami. Ako členka dielčej komisie vykonala inventarizáciu majetku na určených pracoviskách. Ako predsedníčka ústrednej inventarizačnej komisie spolu s ostatnými členmi na základe zápisníc dielčích komisií zostavila zoznam majetku navrhnutého na vyradenie. Tento bol ponúknutý organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Pripravila zoznam majetku na posúdenie a súhlas

s vyradením elektrospotrebičov a výpočtovej techniky. Podieľala sa na spracovaní zápisnice vyradovacej a likvidačnej komisie. Po schválení vyradenia riaditeľkou knižnice bola účastná na jeho likvidácii. Vykonala záznamy o vyradení majetku v inventárnych knihách.

S pracovníčkou pobočky na ZŠ Podbreziny, Mgr. Petronelou Jančuškovou prebudovali fond odbornej literatúry. Ten bol do t.č. uložený len v základných triedach MDT. Fond uložili tak, aby knihy rovnakého vedného odboru stáli vedľa seba – rozčlenenie hlavnej triedy na rad podtried. Knihy boli na chrbte označené znakom MDT. Súčasťou prebudovania fondu odbornej literatúry bola jeho aktualizácia. Navrhnuté na vyradenie boli knihy duplicitné, poškodené a knihy, ktoré boli čitateľmi využívané minimálne. Z kníh navrhnutých na vyradenie pracovníčka OKM zostavila zoznam, ktorý podstúpila vyradovacej komisii pri Liptovskej knižnici GFB.

Počas zatvorenia knižnice v prvej vlne pandémie pomáhala pri vyradovaní dokumentov z depozitu a skladov.

Vedúcej OETČ pomáhala s tvorbou a aktualizáciou interných smerníc:

- ✓ Smernica o prijímaní a vybavovaní oznámení o protispoločenskej činnosti
- ✓ Evidencia, výdaj a používanie kľúčov
- ✓ Smernica o cestovných náhradách
- ✓ Smernica o inventarizácii majetku
- ✓ Smernica o obehú účtovných dokladov
- ✓ Smernica o odpisovaní dlhodobého majetku
- ✓ Smernica o postupe pri sprístupňovaní informácií
- ✓ Smernica o postupe vykonávania finančnej kontroly
- ✓ Smernica o používaní služobných mobilných telefónov
- ✓ Smernica o pravidlách rozpočtového hospodárenia
- ✓ Smernica o stravovaní zamestnancov
- ✓ Smernica o škodovej komisii
- ✓ Smernica p výdavkoch na reprezentačné a propagačné účely
- ✓ Smernica o zverejňovaní zmlúv, objednávok a faktúr
- ✓ Smernica pre vedenie pokladnice
- ✓ Tvorba a využívanie sociálneho fondu

Vykonala záznamy o vyradení majetku v inventárnych knihách.

Pracovníčka spracovala zoznamy kníh navrhnutých na vyradenie zo skladov, antikvariátu, príručnej knižnice p. riaditeľky. Po ich schválení riaditeľkou knižnice začala vyradovaním v prvotnej evidencii. Evidovala poštu v systéme Fabasoft.

Počas dlhodobých PN pracovníčok a počas dovolenkového obdobia zabezpečovala služby podľa rozpisu na úseku beletrie, úseku detskej literatúry a v klubovej čítarni. Vedomosti si rozširovala individuálnym štúdiom odbornej literatúry.

3.3. Okresná metodická pôsobnosť

Tab. 23 Okresná metodická pôsobnosť

Rok	Počet knižníc v metodickej pôsobnosti*	Úväzok metodičky pre okresnú metodiku	Počet odborných podujatí pre knihovníkov	Počet metodických návštev mestských a obecných knižníc	Počet konzultácií
2019	73	1	0	40	30
2020	73	1	0	28	61

* bez regionálnej knižnice

V roku 2020 zabezpečovala metodička metodickú a poradenskú činnosť verejných knižníc okresu Lipt. Mikuláš a Ružomberok. Na požiadanie bola poskytnutá knižnici Múzea Janka Kráľa. Plánovaný počet metodických návštev bol splnený na 56%. Celkom sa uskutočnilo 28 metodických návštev a ich zameranie vyplývalo z potrieb danej knižnice. Skutočnosť oproti plánu ovplyvnila pandémia COID 19. Knižnica v dôsledku ochrany zdravia prijala opatrenie, že v dôsledku pandémie bude oddelenie metodickú pomoc do konca kalendárneho roka poskytovať podľa potreby telefonicky alebo mailom. A účasť metodičky sa uskutoční iba v prípade nevyhnutnosti.

V hodnotenom roku poskytla metodickú pomoc pri fyzických revíziách. V dvoch knižniciach súvisela revízia s prechodom s knižnično-informačného systému PC LIB na systém KIS MASK Koha.

Problematika 61 poskytnutých konzultácií bola rôznorodá. Konzultácie sa týkali opatrení v súvislosti s COVID 19, získania dotácie z FPU, možnosti automatizácie, postupov pri vyradovaní dokumentov, stavanie knižného fondu, štatistického zisťovania a pod.

Priebežne sa počas celého roka budovala dokumentácia o usmerňovaných knižniciach. Sledoval sa ich stav a činnosť. V roku 2020 nebude vykázaná ani jedna profesionálna knižnica. Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva o znížení úväzku p. knihovníčke bola preradená do knižníc s neprofesionálnym zamestnancom.

Aktualizovala sa databáza modulu metodika v KIS Clavius.

Podkladom pre zostavenie metodického materiálu Verejné knižnice okresu Lipt. Mikuláš a Ružomberok za rok 2019 bolo spracovanie údajov získaných z ročných výkazov o knižnici.

Aký dopad bude mať pandémia COVID 19 na výkony a ďalšie fungovanie obecných knižníc sa ukáže až po zosumarizovaní ročných výkazov za rok 2020. Nevidím to príliš optimisticky. Skôr si myslím, že pribudne stagnujúcich knižníc, knižníc, ktoré bude chcieť zriaďovateľ zrušiť. Situácia vo väčšine obecných knižníc nie je ideálna – priestorové podmienky, personálne obsadenie, modernizácia nielen priestorového ale aj technického vybavenia, nedostatok alebo žiadny príspevok na dopĺňovanie knižného fondu... Knižnice v malých obciach, ktorých je v našom regióne veľa žijoria.

Metodička v roku 2020 spracovala

- ✓ Podklady pre benchmarking knižníc spolu s doplňujúcimi údajmi
- ✓ Vyhodnotenie plnenia štandardov verejných knižníc
- ✓ Vyhodnotenie výkonov regionálnej knižnice zapojenej do benchmarkingu a ich porovnanie s výkonmi knižníc s približne rovnakým počtom obyvateľov.

- ✓ Dotazník o tom, aký knižnično-informačný systém využívajú verejné knižnice v našom regióne
- ✓ Na základe prezentácie knižnično-informačného systému BIBLIB p. Špánim, ktorá sa uskutočnila v Liptovskej knižnici GFB bola zriaďovateľom odoslaná informácia a ponuka na tento systém.
- ✓ Priebežne boli odosielané pokyny a opatrenia v súvislosti s COVID 19

3.4. Stav verejných knižníc v metodickej pôsobnosti knižnice podľa jednotlivých okresov

Tab. 24 Verejné knižnice

Ukazovateľ	Okres Liptovský Mikuláš	Okres Ružomberok
Počet obyvateľov v okrese spolu	72 143	56 600
Počet obyvateľov v okresnom sídle	30 915	26 479
Počet školopovinných detí v okrese	5 873	4 781
Počet školopovinných detí v okresnom sídle	3 003	2 743
Počet verejných knižníc v okrese	50	23
z toho regionálna knižnica	1	0
mestské knižnice + pob.	1	1 +
profes. knižnice + pob.	0	0
neprof. knižnice + pob.	48	23
Počet zrušených knižníc		
Počet nepracujúcich knižníc		
z toho počet knižníc nepracujúcich viac ako 5 rokov		
Počet knižníc s obnovenou činnosťou		
Zmeny v profesionalizácii +/-	1	0
Počet knižníc bez finančných prostriedkov na nákup KF		
Počet automatizovaných knižníc		
Počet knižníc s internetom pre verejnosť		
Centrálny nákup pre knižnice - počet knižníc	0	0
Metodická pomoc pri spracovaní projektov		
Počet konzultácií k projektom	3	2
Metodická pomoc pri revízii KF	4	0

Tab. 25 Sieť školských knižníc

Ukazovateľ	Okres Lipt. Mikuláš	Okres Ružomberok
Počet školských knižníc v metodickej pôsobnosti	0	0
Počet metodických návštev školských knižníc	0	0
Počet metodických konzultácií	0	0

V roku 2020 nebola zo strany školských knižníc požiadavka na metodickú pomoc ani konzultáciu.

Tab. 26 Špeciálne knižnice

Ukazovateľ	Okres Lipt. Mikuláš	Okres Ružomberok
Počet metodických návštev špeciálnych knižníc	0	0
Počet metodických konzultácií	1	0

Konzultácia bola poskytnutá Múzeu Jana Kráľa v Liptovskom Mikuláši pri revízii príručnej knižnice a postupu pri vyradovaní kníh.

4. Knižnica a spolková činnosť

Liptovská knižnica GFB je členom Slovenskej asociácie knižníc a kolektívnym členom Spolku slovenských knihovníkov a knižníc. Desať pracovníčok knižnice je individuálnym členom Spolku slovenských knihovníkov, zastúpenie máme aj vo výbore Krajskej pobočky SSK Žilinského kraja a riaditeľka LK GFB je členkou celoslovenského výboru Spolku na obdobie 2019 – 2023.

Knižnica aktívne spolupracuje so Spolkom Martina Rázusa, Spolkom Pavla Straussa, Spoločnosťou Kolomana Sokola, občianskym združením Polonus a občianskym združením Živé námestie.

5. Závery

Rok 2020 bol náročný nielen pre knižnicu ale aj pre celú spoločnosť. Celosvetovú pandémiu koronavírusu sme neočakávali, neboli sme na ňu pripravení, opatrenia sa vykonávali doslova „za pochodu“. Z pohľadu knižnice sme sa museli vyrovnat' so špecifickou organizáciou práce počas zatvorenia knižnice pre verejnosť aj počas jej otvorenia s obmedzeniami a na základe výnimky. Reagovať sme sa museli aj na prísne protipandemické opatrenia – rúška, odstup, dezinfekcia, karanténa, obmedzený počet ľudí, zákaz kolektívnych podujatí. To všetko sa premietlo aj do neplánovaných zvýšených finančných nákladov, ale aj nemožnosti plnenia projektových aktivít. Pri projekte podporenom Fondom na podporu umenia Knižnica je tá správna adresa sme museli požiadať o presun aktivít do roka 2021. Najviac sa táto situácia nepriaznivo prejavila na návštevnosti knižnice a to ovplyvnilo všetky sledované štatistické ukazovatele. Okrem počtu registrovaných používateľov nastal výrazný pokles v počte fyzických návštevníkov i výpožičiek vo všetkých úsekoch. Ako už bolo uvedené vyššie v komentári, bolo to zapríčinené opatreniami prijatými v súvislosti s pandémiou COVID-19. Knižnica bola od 12. marca do 10. mája pre verejnosť zatvorená, čítárne, študovne, úsek regionálnych dokumentov a verejný internet až do 15. júna. Po otvorení sme fungovali v obmedzenom režime, bol skrátený výpožičný čas a obmedzený počet používateľov, ktorí mohli byť v jednom čase na jednom výpožičnom mieste. Po zhoršení situácie (2. vlna COVID-19, vyhlásenie núdzového stavu) bola opäť celá knižnica zatvorená od 26. do 31. októbra a od 21. do 31. decembra. Pobočka na Podbrezinách bola zatvorená od 2. marca do 29. mája, v júni bola otvorená len 2 dni v týždni (utorok a štvrtok). Po otvorení školy bola aj knižnica otvorená od 2. septembra do 18. decembra v riadnom režime. V tomto čase bolo zakázané resp. obmedzené konanie kultúrnych a výchovno-vzdelávacích podujatí. Veľa aktivít sa presunulo

do online priestoru, čo môže byť pozitívom v danom čase, ale uvidíme, ako sa to prejaví na činnosti knižnice v budúcnosti.

Zároveň sme sa museli vyrovnat' s výpadkom pracovníkov z pracovného procesu z dôvodu samotného ochorenia na COVID-19 alebo z dôvodu karantény.

Rok 2020 bol ťažký, neštandardný, plný obmedzení. Na prvý pohľad by sme mohli vidieť samé negatíva, ale zároveň treba vidieť, že knižnice sa dokážu prispôsobiť, že vedú poskytovať služby verejnosti aj v obmedzenom režime, resp. v inej forme. Hľadali sme možnosti, často aj nachádzali, uvidíme, čo z nových metód a foriem práce prežije aj do budúcich – dúfajme normálnych – časov.

Veľkým plusom tohto ťažkého roka bola neuveriteľná podpora verejnosti. Ľudia dali vedieť, že im knižnice chýbajú a zrejme aj preto sa v 2. vlne koronakrízy knižnice dostali do výnimiek a mohli poskytovať – hoci obmedzene a za sprísnených podmienok – knižnično-informačné služby verejnosti. Pracovníci knižníc – a pracovníci Liptovskej knižnice G. F. Beloptockého v Liptovskom Mikuláši tiež - túto podporu cítili ako veľké zadosťučinenie. Možno si budúcnosť vyžiada ďalšie zmeny, ale to ukáže čas. Minulý rok, napriek všetkým problémom a ťažkostiam, ukázal, že knižnica (a knižnice všeobecne) si svoje miesto v spoločnosti obhájila.

Správa o činnosti a hospodárení Liptovskej knižnice Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši za rok 2020

Zostavila: Mgr. Marcela Feriančeková z podkladov jednotlivých organizačných zložiek Liptovskej knižnice G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši

Zodpovedný redaktor: Mgr. Marcela Feriančeková, riaditeľka knižnice

Vydala: Liptovská knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši

Rok vydania: 2021